

71

PROCES - VERBAAL.

Op heden den zeven en twintigsten April 1941, des voormiddags te ongeveer 5½ uur, werd ik Cornelis Edzard Wernold Noring Bögel, Burgemeester der gemeente Ommen, alhier gewaarschuld dat een man, vermoedelijk een Engelsche militair, zich bevond in de buurtschap Stegerveld, in dese gemeente.

Ik ben daarop per auto, vergezeld door den Brigade-Commandant der Marechaussee en een zijner manschappen, naar de aangeduide plaats gereden.

Onderweg zagen wij in de buurtschap Arrien ± 500 meter ten noorden van den weg Ommen - Hardenberg een brandend vliegtuig liggen, waarop de Brigadecommandant de ons vergezellende marechaussee last gaf de wacht bij het toestel te houden en het terrein af te zetten.

Doorrijdende vernamen wij van een landbouwer, dat de Engelsche militair zich bevond ten huize van het hoofd der Bijzondere school.

Toen wij ter plaatse aankamen troffen wij in plaats van één vier Engelsche militairen aan, waarvan één een hoofdwonde had en één een verstuite voet. De beide anderen waren ongedeerd.

Op mijn vraag of zich nog andere militairen in het vliegtuig hadden bevonden werd ontkennend geantwoord. De aangehouden hadden noch wapenen, noch militaire bescheiden in hun bezit.

Ik heb voornoemde Engelsche militairen vervolgens naar de Marechausseekazerne te Ommen overgebracht.

De gemeentegeneesheer heeft de gewonden verbonden.

Gelijktijdig is door mij van het voorgevallene telefonische melding gedaan aan de daarvoor aangewezen autoriteiten.

Verder heb ik politieposten uitgezet om mogelijk meerdere Engelsche militairen aan te houden, daar volgens geruchten nog twee militairen zouden rondzwerven.

Bij de afsluiting van dit proces-verbaal waren reeds Duitse militairen ter plaatse aanwezig en was nog niet de juistheid van het voormelde gerucht bewaarheid.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseed en
getekend te Ommen, den 27 April 1941.

Gronn, 10 Mei 1841.

No: 36.

R a p p o r t .

-o-o-

Nachtrijding van 'n ongelukke opbrecht, be-
treffende den ongelukke in te stellen naar het aantal opeer-
volgende ontploffingen die in den afgeloopen nacht ontstonden
den nacht, ten tijde van 'n waren gel. ord. 1841; teert
toekomst, gemeente- tevens onbezoldigd rijksoverheid ter te
Gronn, te eer, 'n niet rechtvaardig boesheid mode te deelen, dat door
mij in den voorslag van 10 Mei 1841, een uitgebreid order-
boek is ingesteld.

In het Vandenerveld, onder de gemeente Gronn, heb ik achter-
volgers twee zogen. ontplofters gezien. Van dezer trech-
ters bevond zich in een gemeentelijke zandweg en had een af-
stand van plussinus 3 m. en een diepte van ongeveer 2 m.
De andere trechter bevond zich op een afstand van plussinus
600 m. ten oosten van eerstgenoemde trechter, met een afstand
van ongeveer 3 m. in een perceel grond, toekorrende aan de
gemeente Gronn. Dit een verder onderzoek bleek, dat in een
perceel bouwland van de landbouwer N. van der Leide, ongeveer
300 m. van diens woning verwijderd, plaatselijk bekend 1841,
gemeente Gronn, in oostelijke richting van eerstgenoemde
trechters, een trechtertje aanwezig was geweest met een af-
stand van plussinus 1 m. Dit trechtertje was inmiddels reeds
door de zand van genoemde landbouwer dicht gecroosd.
Voorgenoemde trechters lagen ongeveer in een zelfde lijn
en wel West-Oost.

In een perceel weiland, eveneens in de omgeving der trechters,
lag de rest van een brandboom.

De denkbeeldige lijn, via de trechters, doorgetrokken naar de
gras Oude-Dalfeen, bleek, dat deze ongeveer uit kwam op de
plaats waar dien nacht onder Dalfeen verschillende beide en
boschbrandjes waren geweest.

Veronlijke ongelukken hebben zich niet voorgegaan. Overmin
is er schade aangericht.

Verder door mij, valtrechters voornoemd, onder het dit rapport
op den eer bij den aanvang mijner bediening afgelegd.

Gesloten te Gronn, 10 Mei 1841.

U. A. H. 2

A. A. H.

er Eerw. Burgemeester der gemeente

O. H. N. 1841.

Telefoon afgegeven m.

1838/5 Haag, dd. 16-5-41. 4 15.30 uur

th.

RAPPORT

In verband met een telefonisch bericht van M.R. Baron Bentinck te Beerze op 13 Augustus 1941, dat er op zijn grond te Beerze een bom was neergekomen in den nacht van 12 op 13 Augustus 1941, heb ik Herman Letteboer, veldwachter der gemeente Ommen, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, met het hoofd van den luchtbeschermingsdienst te Ommen, Pieter Postma, een onderzoek ter plaatse ingesteld op 13 Augustus 1941, en het volgende bevonden:

Op een stuk heide- en veengrond te Beerzerhaar, onder de gemeente Ommen, waarvan eigenaar is M.R. Baron Bentinck te Beerze, gemeente Ommen, is door het ontploffen van een bom, neergeworpen uit een onbekend vliegtuig in den nacht van 12 op 13 Augustus 1941, een gat in de grond geslagen van acht Meter doorsnee en vier Meter diepte.

Er is geen schade aangericht, noch aan huizen, noch aan landbouwgewassen. Ook hebben geen persoonlijke ongelukken hierbij plaats gehad.

Waarvan door mij op afgelegden ambtseed is opgemaakt en geteekend dit rapport en gesloten te Ommen 13 Augustus 1941.

H. Letteboer

Gezien

De Burgemeester van Ommen,

[Handwritten signature]

PROCES - VERBAAL

Op den een en dertigsten October, des avonds te ongeveer 22.40 uur waren te Ommen eenige vrij zware explosies hoorbaar, die vermoedelijk door vliegtuigbommen waren veroorzaakt.

De vaste kern van den luchtbeschermingsdienst kon echter geen gegevens verstrekken over aard en richting der explosies.

Hedenborgen bleek dat zich een achttal bomtrechters in ~~wed-~~ en bouwland onder de buurtschap Arrien, gemeente Ommen, bevonden.

De trechters hadden een van ± 2 tot ± 7 M varieerende boven-middellijn.

Zij bevonden zich op een afstand van ± 80 à 100 M vanelkaar in gebogen lijn. Twee trechters grensden aanelkaar.

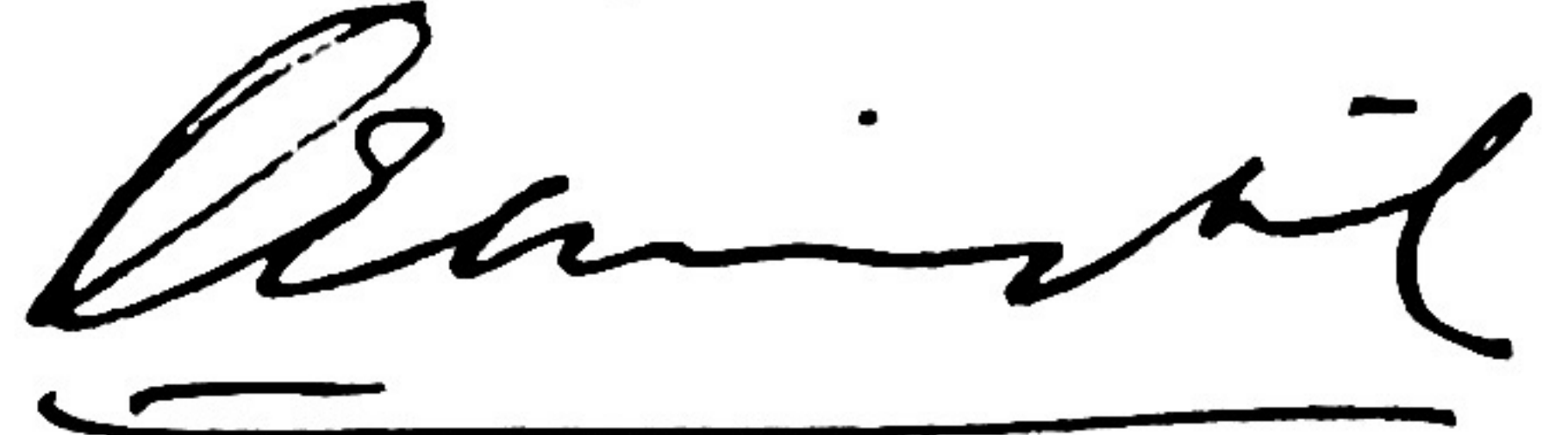
Omwonenden meenden dat er sprake was geweest van een luchtgevecht, sommig spraken van hoorbaar mitrailleur-vuur. Zekerheid dienaangaande is echter niet te verkrijgen.

Schade aan gebouwen werd niet veroorzaakt, uitgenomen enkele ruitjes aan in de onmiddellijke nabijheid gelegen boerderijen.

Van een perceel bouwland werd een gedeelte van het pas gezaaide rogge vernield.

Telefonische melding aan de Rijksinspectie Luchtbescherming te 's-Gravenhage, alsmede aan den Ordtskommandant te Zwolle. *heeft plaats gehad*

Hidus opgemaakt op afgelegden ambtseed en geteekend te Ommen, den 1 November 1941.,

GEEMEENTE-POLITIE

Ommen, 8 November 1941.

O M M E N .

No: 59 .

O n d e r w e r p :

R a p p o r t .

Vinden van een parachute
waaraan was bevestigd een
heerenrij wiel, te Stegeren,
gemeente Ommen.

-o-o-

Naar aanleiding van een door de landbouwer Weitkamp in den voormiddag van 8 November 1941, omstreeks 10½ uur, gedane mededeeling aan het gemeentehuis alhier, betreffende dat in zijn weiland, gelegen te Stegeren, gemeente Ommen, een parachute, waaraan was bevestigd een Union-rij wiel, lag, heb ik; Geert Hoekstra, veldwachter der gemeente Ommen, in opdracht van den Heer Burgemeester dezer gemeente, onverwijld per auto een onderzoek ingesteld.

In de hierboven genoemde buurtschap, zag ik, rapporteur, op plusminus 20 meter verwijderd van de boerderij van voornoemde landbouwer, in een weiland, een blauw gekleurde parachute liggen. Aan het uiteinde daarvan was een rij wiel bevestigd van het navolgende signalement: "Geheel zwart gelakt heerenrij wiel, merk "Gazelle"; No: 887052; voorzien van electrische lantaarn met dynamo.

In verband hiermede heb ik, Hoekstra, gehoord; Willem Weitkamp, landbouwer, wonende te Stegeren M 13, gemeente Ommen, die als volgt verklaarde :

"Ledenmorgen, 3 November 1941, omstreeks 8½ uur, zag ik vanuit de keuken van mijn boerderij, iets op m'n weiland liggen. Aanvankelijk dacht ik dat de knecht de vorige dag wat op het land had laten liggen. Direct daarop ben ik gaan kijken en zag toen dat het een parachute, waaraan een rij wiel, was. Ik meende eerst dat het een Union-rij wiel was, doch dit blijkt bij beter nazien niet juist. Gelijktijdig zag ik in de verte twee personen lopen. Ik kan niet zeggen dat die personen in uniform, dan wel in burger gekleed waren. Ik dacht eerder aan stroopers, vandaar dat ik verder geen aandacht aan die personen geschonken heb. Meer kan ik U niet verklaren."

Het rij wiel, met parachute is door mij in beslag genomen en ten gemeentehuis gedeponneerd.

Verder is door mij, rapporteur, in die omgeving, niets ter zake dienende gevonden.

Waarvan door mij, veldwachter voornoemd, opgemaakt dit rapport op den eed bij den aanvang mijner bediening afgelegd.

Gesloten te Ommen, 8 November 1941

get. G. Hoekstra.

Voor eensluidend afschrift,
De gemeente-veldwachter,

A s n

den Heer Burgemeester der gemeente

O M M E N .

Op heden den twintigsten Juni negentienhonderd twee en veertig, des voormiddags om ongeveer 2.45 uur, werd ik door de uitkijkpost van den luchtbeschermingsdienst gewaarschuwd, dat er in Noordelijke richting waarschijnlijk een vliegtuig neergeestort was, aangezien zij een brandend voorwerp hadden zien neervallen en daarna een sterke rook hadden geconstateerd.

Om ongeveer 3.10 uur ben ik, vergezeld van de beide gemeente-veldwachters, per auto in de richting Balkbrug gereden, waar wij na eenig zoeken inderdaad vuur en rook zagen in de richting van het Arriërveld. Daarop afgasende vonden wij de brandende resten van een vliegtuig van Engelsche nationaliteit. Het vliegtuig was totaal versplinterd en de deelen lagen over groote afstanden verspreid.

Van inzittenden, overlopenden of dooden ontdekten wij op dat moment niets. Door de gemeente-politie en door de later aangekomen marechaussee, werd het terrein afgezet en een aanvang gemaakt met het zoeken naar mogelijke dooden, gewonden of rondlopende inzittenden uit het toestel.

Vervolgens ben ik naar men terug gereden en heb de vereischte telefonische meldingen gedaan aan:

- a. Polizei-offizier beim Beauftragten des Reichskommissars in de Provincie Overijssel.
- b. Artcommandant te Walle.
- c. Lijksinspectie luchtbescherming te 's-Gravenhage.

Verder heb ik mij wederom naar de plaats, waar het vliegtuig lag, begeven, waar ik van de politie vernam dat men intusschen de resten van één der inzittenden onder de wrakstukken van het toestel ontdekt had en voorts nog één doode op ongeveer 50 meter vanaf het toestel had aangetroffen.

Ok had men een drietal parachutes gevonden, alsmede een rubberboot. Een tweetal militairen uit Avereest had de wacht bij het toestel overgenomen.

Daarhand heeft de politie nog één doode onder de wrakstukken gevonden en tevens nog één parachute, waarmee dus het aantal dooden tot drie en het aantal gevonden parachutes tot vier is gestegen.

Om ongeveer 5.30 uur werd verder door een boer den burgemeester kennis gegeven dat een waarschijnlijk Engelsch vliegenier door hem was gezien in de buurtschap Arriën.

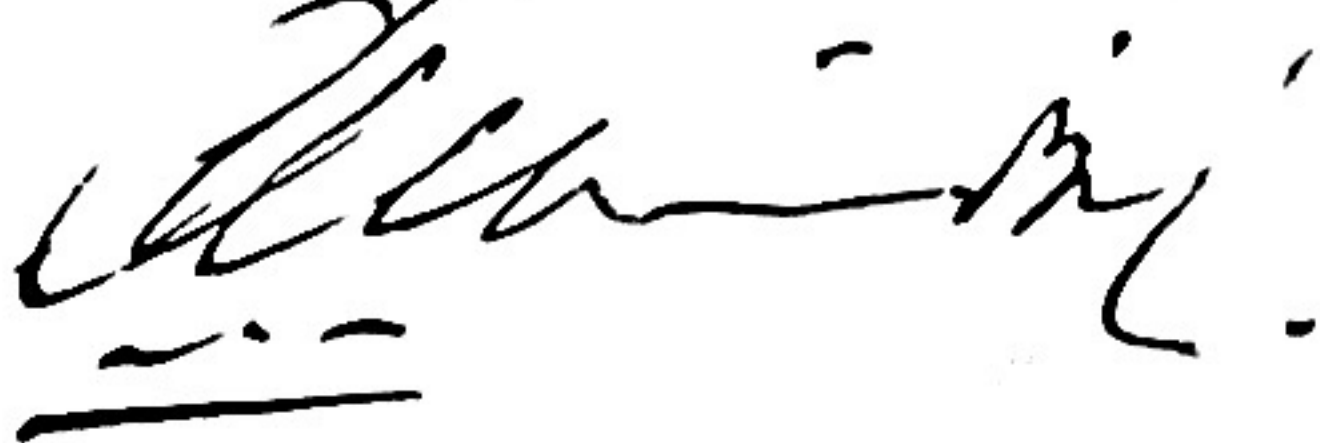
De burgemeester, per auto daarheen gegaan zijnde, heeft den Engelschman aangetroffen en meegenomen naar het gemeentehuis.

Van de verachtende voorvallen na de bovenschreven telefonische meldingen, werd opnieuw telefonisch melding gemaakt aan de onder a, b en c genoemde instanties.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseed en geteekend te Arnhem, den 20 Juni 1942.
Het hoofd van den luchtbeschermingsdienst te Arnhem.

Gezien de Burgemeester
van Arnhem,

P R O C E S - V E R B A A L .

Op den zes en twintigsten Juni, negentienhonderd twee en veertig, des voormiddags om ongeveer 1.50 uur waren te Ommen enkele explosies hoorbaar. Directtdaarna was in Zuidelijke richting een rosse vuurgloed zichtbaar.

Om ongeveer 2 uur werd door den exploitant van het theehuis op den Lemelerberg telefonisch bericht, dat de Lemelerberg over een vrij groot oppervlak in brand stond.

Tevens werd door de uitkijkpost v/d luchtbeschermingsdienst om ongeveer 2.10 uur gemeld, dat er op dat tijdstip een brandend vliegtuig in de omgeving van den brand was neergestort.

Per auto ben ik toen onmiddellijk, vergezeld van de beide gemeenteveldwachters en de opperwachtmeester van de marechaussee te Ommen, naar den brand gereden, direct gevolgd door de te Ommen gestationeerde manschappen-materiaal-auto van de boschbrandweer, waarin behalve de technisch-leider der boschbrandweer in kring 1 Ommen, de heer J.H. Machielse, alsmede een aantal marechaussees der brigade Ommen plaats hadden genomen.

Op den Lemelerberg aangekomen, bleek mij, dat het personeel van de blokploeg v/d luchtbeschermingsdienst te Lemele, reeds een aanvang met het blusschingswerk had gemaakt.

De brand was ontstaan tengevolge een groot aantal uitgeworpen brandbommen.

Na telefonisch contact met den burgemeester van Ommen, bleek mij dat deze in zijn kwaliteit als kringcommandant der boschbrandweer in kring 1 reeds naar het terrein had gedirigeerd:

1. het personeel van het kamp voor jeugdige werklozen te Eerde, gemeente Ommen.
2. het personeel van het arbeidskamp der N.A.D. te Dalfsen.

Eerstgenoemde groep, ter sterkte van ongeveer 60 man, begon na aankomst ter plaats, direct met kracht het vuur, dat in hoofdzaak in de heide woedde, te bestrijden.

Om ongeveer 3.30 uur werd mij door den burgemeester verzocht een onderzoek in te stellen naar het vliegtuig, waarvan wij de vuurgloed op een tamelijken afstand nog konden waarnemen.

Vergezeld van een gemeente-veldwachter en de opperwachtmeester der marechaussee, ben ik per auto daarheen gereden, waarbij ons bleek, dat de machine in de naburige gemeente Raalte lag en totaal versplinterd en verbrand was.

De autoriteiten uit Raalte bleken nog niet te zijn aangekomen, waarom wij met enkele intusschen ook gearriveerde Duitsche militairen een voorloopig onderzoek instelden naar mogelijke dooden, overlevenden of gewonden, waarbij wij tusschen de resten één verkoold lichaam ontdekten.

Immiddels verschenen 2 gemeente-veldwachters uit Raalte, waarna wij onze taak hier als geeindigd beschouwden en naar de Lemelerberg terug keerden.

De brand was toen zichtbaar verminderd en het liet zich aanzien dat binnen korten tijd het vuur geheel zou zijn bedwongen.

Vervolgens heb ik een onderzoek ingesteld naar de uitwerking van de brisantbommen, waarbij mij bleek dat in de nabijheid van een boerderijtje, toebehoorende en bewoond door E.W. Ramerman, bekend D 58 te Lemele, een tweetal bomtrechters resp. $\pm$ 12 M. en 5 M. wijd in het bouwland waren geslagen.

De boerderij was vrij zwaar beschadigd, in hoofdzaak bestaande uit gebroken ramen, deuren, ruiten, dakpannen, etc., doch ook deelen van muuren, die ontzet waren, zoowel aan de eigenlijke boerderij als aan de daarbij staande bijgebouwen. De aangebrachte schade raam ik op ongeveer f. 800,-.

Persoonlijke ongevallen kwamen niet voor. Een kalf toebehoorende aan genoemde E.W. Ramerman bleek door bomscherven te zijn gedood.

Om ongeveer 5 uur kwam het te hulp geroepen personeel van de N.A.D. uit Dalfsen op het terrein aan, doch bleek hun hulp ter bestrijding van den brand niet meer noodig en werden deze manschappen bestemd voor nablussching en contrôle.

De noodige telefonische meldingen werd intusschen door den burgemeester van Ommen gedaan aan:

- a. Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichscommissars in de Provincie Overijssel te Zwolle.
 - b. Ortscommandant te Zwolle.
 - c. Afdeulingscommandant van de boschbrandweer te Almelo.
- Door mij werd tenslotte de Rijksinspectie Luchtbescherming telefonisch op de hoogte gebracht met een en ander.

Als geschatte oppervlakte van de verbrande heide gaf ik daarbij op 25 à 40 H.A.

Het aantal ingeleverde niet ontbrande brandbommen was toen 8 stuks.

Nadere berekening aan de hand van een terreinkaart, gaf als resultaat 50 à 60 H.A. heide als verbrand. De schade in geld is niet groot, daar aanneembaar is, dat de heide geleidelijk weer doorgroeit.

Eigenaren dezer heide zijn de Ned. Heidemaatschappij te Arnhem en de heer A. Ledeboer te Almelo.

Het aantal ingeleverde, niet ontbrande brandbommen is tot 50 gestegen, die in den kelder van het gemeentehuis te Ommen zijn opgeborgen.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseed en
geteekend te Ommen, den 27 Juni 1942.

Het hoofd v/d luchtbeschermingsdienst te
Ommen,

Gezien de Burgemeester
van Ommen,

P R O C E S - V E R B A A L 1

Op den zes en twintigsten Juni negentienhonderd twee en veertig werden om ongeveer 3 uur onder buurtschap Beerzerhaar, gemeente Ommen, enkele explosies gehoord en ontstond brand in een perceel heide.

Door personeel van de blokploeg van den luchtbeschermingsdienst te Beerze en enkele omwonenden werd direct een aanvang met het blusschingswerk gemaakt.

Nadat om ongeveer 8 $\frac{1}{2}$ uur bericht van deze voorvallen was binnengekomen, werd bij mijn afwezigheid een gemeenteveldwachter naar die plaats gezonden, die terugkomende, rapporteerde dat er 3 trechters tengevolge brisant-bommen waren ontstaan en een perceel heide verbrand was, doch dat er vermoedelijk ook nog enkele niet ontplofte bommen ter plaatse lagen. Tenslotte was een pink dermate gewond geraakt, dat het dier ter plaatse moest worden afgemaakt.

Hij had het terrein door enkele leden van de blokploeg laten afzetten.

Daarna ben ik persoonlijk naar de bewuste plaats gereden en constateerde dat er 3 trechters tengevolge van geexplodeerde brisantbommen in een weiland waren geslagen. Deze trechters hadden elk een middellijn van + 12 meter en waren in driehoeksvorm op onderlingen afstand van ongeveer 15 meter gelegen.

Vervolgens stelde ik vast, dat er ongeveer 5 H.A. heide verbrand was, tengevolge van naar schatting 50 uitgeworpen brandbommen. De heide behoort toe aan de stichting "het Overijsselsch landschap" te Zwolle.

Eindelijk wees men mij 4 niet ontplofte bommen, die in schuine richting in een weiland waren gedrongen.

De bommen waren cylinder-vormig en hadden een diameter van + 12 cm. bij een lengte van ongeveer 60 cm. Aan twee er van zat een kegelvormig staartstuk ter lengte van circa 30 cm. van dun metaal met vast schroefje van 3 bladen. Aan de beide anderen ontbrak dit staartstuk c.a.

De bommen waren rood geschilderd met een donkerroode band afgezet.

Uit gevonden deelen van wel ontplofte dergelijke bommen leidde ik af, dat dit waarschijnlijk phosphor-rubber bommen zijn. Bij wrijven met den vinger over de binnenkant van een wel ontplofte dergelijk bomlichaam ontstond een phosphor-achtig vlammetje.

Een wacht van 2 personen zal het terrein afgezet houden tot de bommen door de Duitsche deskundigen worden overgenomen.

De pink was het eigendom van de Wed. Fokkert te den Ham.

De vereischte telefonische meldingen zijn gedaan aan:

- a. Polisei-Offizier beim Beauftragten des Reichscommissars in de Provincie Overijssel te Zwolle.
- b. Ortscommandant te Zwolle.
- c. Rijksinspectie luchtbescherming te 's-Gravenhage.

Aldus opgemaakt op afglegden ambts-
eed en geteekend te Ommen den 27 Juni
1942.

Het hoofd v/d luchtbeschermingsdienst
te Ommen,

Gezien de Burgemeester
van Ommen,

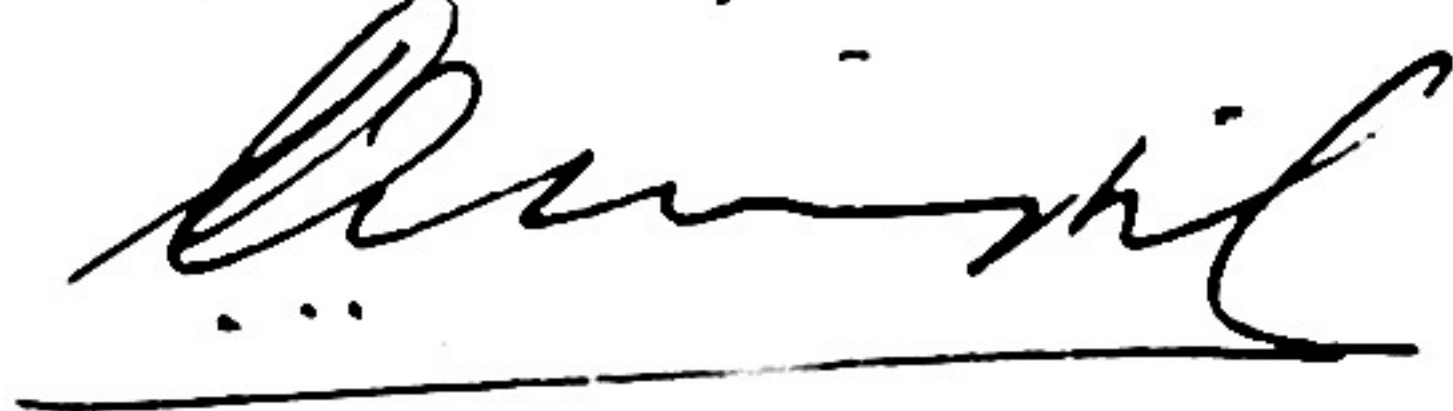
PROCES - VERBAAL .

Naar aanleiding van een in den voormiddag van 29 Juli 1942, omstreeks 8½ uur, door den landbouwer Hs. Bartels, wonende te Varsen O 45, gemeente Ommen, gedane mededeeling aan den gemeente-veldwachter Hoekstra, dat zich aan diens woning een Engelsche Vlieger bevond, heb ik, Cornelis Edzard Warmold Nering Bögel, burgemeester der gemeente Ommen, mij onverwijd, in gezelschap van den gemeente-veldwachter voornoemd, per auto derwaarts begeven. Aldaar troffen wij een persoon aan gekleed in vliegeroveral en vermoedelijk een Australiër. Bedoelde persoon is door mij overgebracht naar het gemeentehuis. De Ortscommandant te Zwolle is onmiddellijk met het vorenstaande telefonisch in kennis gesteld. Op diens verzoek heb ik, burgemeester, den persoon per auto naar Zwolle overgebracht. Daar werd door mij den Polizei-Offizier beim Beauftragte mondeling met een en ander op de hoogte gesteld.

Het hoofd Luchtbeschermingsdienst alhier heeft op datum voornoemd de Rijksinspectie voor de Luchtbescherming te 's-Gravenhage telefonisch een en ander medegedeeld.

Waarvan door mij dit proces-verbaal is opgemaakt op den eed bij den aanvang mijner bediening afgelegd.

Gesloten te Ommen, den 30 Juli 1942.

~~Cesien de Burgemeester,~~

PROCES - VERBAAL .

Op den zeven en twintigsten Juli negentienhonderd twee en veertig zijn ten gemeentehuize van Ommen bezorgd om ongeveer 9.30 uur door:
de gemeentepolitie te Ommen één pamflet in het Duitsch gesteld, gevonden onder de buurtschap Eerde op 27 Juli 1942;

om ongeveer 10.30 uur door:

B. Frens, wonende te Eerde één dito pamflet, eveneens gevonden te Eerde, doch op 26 Juli 1942, des namiddags .

Verdere opsporingen door de gemeentepolitie ingesteld, leverden geen meerdere exemplaren op.

Beide pamfletten zijn heden doorgezonden aan den Polizei-Offizier beim Beauftragte te Zwolle.

Telefonische meldingen aan den Polizei-Offizier beim Beauftragte te Zwolle, alsmede aan de Rijksinspectie Luchtbescherming hebben plaats gehad op 27 Juli 1942.

Aldus opgemaakt op afgelegdem ambtseed
en geteekend te Ommen, den 28 Juli 1942,
Het hoofd Luchtbeschermingsdienst te
Ommen,

Gezien de Burgemeester

van Ommen,

PROCES - VERBAAL

Naar aanleiding van een in den avond van 20 October 1943, onstreeks 23.30 uur, door de landbouwers Groen en Brink, wonende te Witharen, gemeente Ommen aan den gemeente-arts G.Pos te Ommen gedane mededeeling dat zich in de woning van laatstgenoemde een gewonde Engelsche vlieger bevond, heb ik Cornelis Edvard Warmold Nering Bögel, Burgemeester der gemeente Ommen, mij vergezeld van genoemden arts G.Pos en diens assistent, per auto derwaarts begeven.

Wij troffen in genoemde woning een Engelsch vlieger aan, die zijn linkerarm gebroken had.

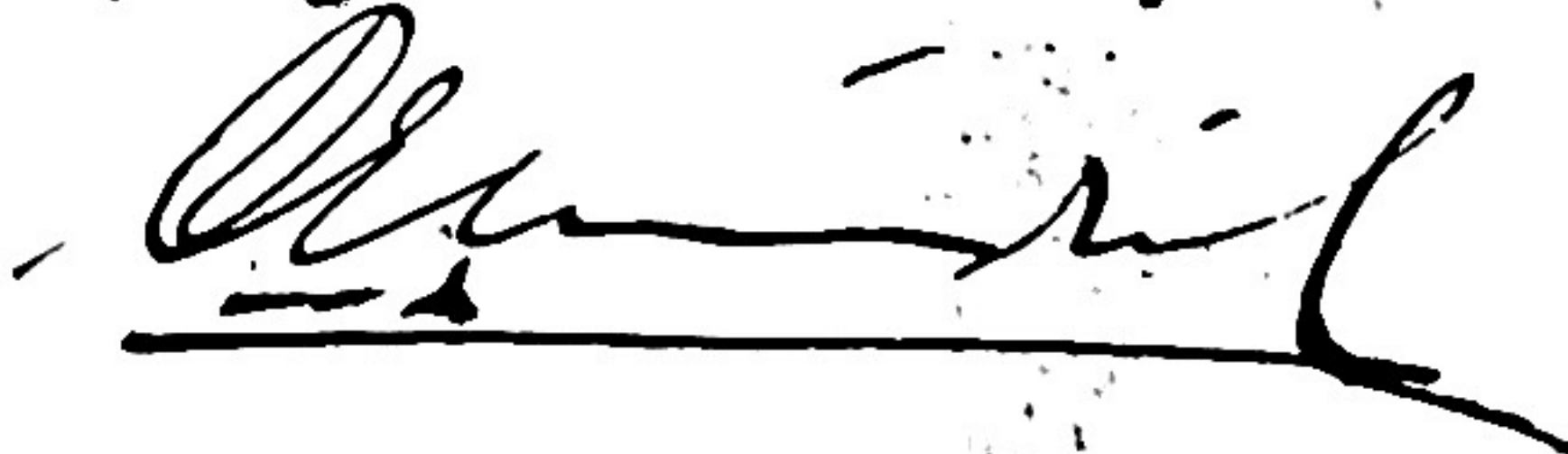
Na door de artsen voorloopig te zijn verbonden, heb ik den vlieger per auto naar Ommen vervoerd, waarna hij per ziekenauto onder geleide van een marschmeester van de brigade Ommen naar het Sophiaziekenhuis te Zwolle is overgebracht.

Telefonische melding^{lv} van bovenstaande zijn gedaan aan:

- a. den Politie-Offizier beim Beauftragten des Hochkommissars in de Provincie Overijssel;
- b. den Ortlakcommandant in Zwolle;
- c. de Rijksinspectie Luchtbescherming te 's-Gravenhage.

Aldus opgemerkt op afgelegden ambteed en getekend te Ommen, den 21 October 1943.

De Burgemeester van Ommen,

J C

PROCES-VERBAAL

Op den dertienden November negentien honderd drie en veertig des namiddags en ongeveer 12.15 uur ontstond boven de Gemeente Ommen een luchtgevecht, tengevolge waarvan twee vliegtuigen brandend neer storten en wel één in Oostelijke en één in Westelijke richting van de kern Ommen.

Direct na deze voorvallen ben ik in gezelschap van den Burgemeester van Ommen, de heer C.J.W. Nering Bögel, per auto naar de buurtschap Arriën gereden en treffen wij aldaar de wrakstukken van een vliegtuig aan. Het vliegtuig was blijkbaar reeds in de lucht uit elkaar geslagen, aangesien de onderdeelen over zeer grooten afstand verspreid lagen.

Een reeds daar aanwezige marechaussee ingesteld voorloopig onderzoek, had uitgezonden dat er één doode in de nabijheid der wrakstukken lag.

Bij een verder door ons ingestelde verkenning, werden nog twee dooden aangetroffen en wel één in een weiland en één onder een deel van het vliegtuig.

Overlevenden werden niet aangetroffen.

Nadat met de marechaussee en de aanwezige leden van de blokploeg uit blok V onder leiding van het blokhoofd was afgesproken dat het terrein afgezet zou blijven totdat de Duitsche Weermacht of andere instanties zouden zijn aangekomen, zijn de burgemeester en ik weder naar Ommen terug gekeerd en vandaar naar het tweede neergestorte vliegtuig gegaan dat in de nabijheid van de Laarbrug en de rivier de Rogge onder de buurtschap Vilteren bleek te zijn neergekomen.

Het terrein was afgezet door manschappen van het vlak daarbij gelogch kamp "Laarbrug" van de Nederlandsche Arbeidsdienst.

Het toestel was ten deele verbrand, doch ~~was~~ ^{werd} herkend als een Amerikaansche jager te herkennen.

Van dooden of overlevenden hebben wij niets kunnen ontdekken.

Hierna keerden wij naar Ommen terug en deden daarna de vereischte telefonische meldingen van verstaande aan:

- a. den Polisei-Offizier beim Beauftragten des Reichs Commissars in der Provinz Overijssel;
- b. den Ortscommandant te Zwolle;
- c. de Rijksinspectie Luchtbescherming te 's' Gravenhage.

Om ongeveer 3 uur kwam bij den burgemeester voornoemd bericht binnen per bede, dat in de buurtschap Beerze van de Gemeente Ommen, ten huize van de Wed. E. Meulman een Amerikaansche vlieger zou zijn aangekomen.

In gezelschap van den burgemeester en den Groepscommandant van de Marechaussee, te Ommen, opperwachtmeester J. van Zanten ben ik daarna per auto naar genoemde beerderij gereden, waar wij een in vlieger-overall gekleede persoon aantreffen wiens rechter voet verstuikt was. Hij verklaarde een Amerikaan te zijn afkomstig uit Beeten en had deel uitgemaakt van de bemanning van een z.g. "vliegende vesting".

Aangaande de overige negen leden van de bemanning kon hij niets mede deelen.

Wij hebben hem daarna naar Ommen vervoerd en overgegeven aan de Marechaussee-kazerne te Ommen.

Aan de kazerne deelde men ons mede, dat ook te Lemelerveld, gemeente Ommen, nog een Amerikaansch toestel zou zijn neergekomen.

Met den burgemeester ben ik daar toen nog heen gereden, doch bleek dat dit toestel niet in de gemeente Ommen, doch in de Gemeente Dalfsen was neergekomen.

Na terugkeer in Ommen werden door den burgemeester telefonisch de noodige nadere telefonische meldingen gedaan aan de hierboven onder a en b genoemde instanties.

Op veertien November negentien-honderd drie en veertig, ontving de burgemeester van de Duitsche instanties bericht, dat er nog drie dooden in de buurtschap Arriën en één in de buurtschap Junne waren aangetroffen.

Hiermede waren derhalve zeven dooden gevonden en werden die heden den vijftienden November negentienhonderd drie en veertig op de Nieuwe Algemeene Begraafplaats te Ommen begraven.

Waarvan dit proces-verbaal is opgemaakt op door mij bij den aanvang mijner bediening afgelegden ambtseed te Ommen den vijftienden November 1943.

DE Commandant v/d Luchtbeschermingsdienst te Ommen.

Gezien
de Burgemeester van Ommen.

PROCES-VERBAAL.

Op den zestienden December negentien honderd drie en veertig om circa 19.30 uur, werd mij, Pieter Postma, Commandant van den Luchtbeschermingsdienst te Ommen, telefonisch door den machinist van het pompstation te Witharen medegedeeld, dat in de buurtschap Witharen een boerderij in brand stond.

Ik heb daarop den burgemeester van Ommen per telefoon van deze melding op de hoogte gebracht en ben direct daarop in gezelschap van genoemden burgemeester per auto naar Witharen gereden.

Het bleek mij daargekomen, dat de boerderij in eigendom toebehoorend en bewoond door B.G. van Lenthe bekend T 30 te Witharen om circa 18.45 uur door een brandbom van het staafmodel was getroffen en in brand was geraakt.

Het achterhuis was reeds vrijwel uitgebrand, terwijl van het voerhuis of de woning, de muren, een deel van het dak en de zelder nog intact waren.

Het vereende krachten hebben de leden van de blokploeg met de burens dit resultaat weten te bereiken met behulp van water uit een put enz.

Een tegen de boerderij aangebouwde potstal een kookhuisje en een landbouwschuur op het erfstaande heeft men eveneens kunnen behouden.

Het vee en de inventaris van de woning had men tevens weten te redden, hoewel laatst genoemde inventaris wel waterschade en beschadiging had opgelopen.

De landbouwgewassen enz. gingen ten deele verloren.

De schade aan onroerend goed raam ik op globaal circa f. 5000.- (Vijfduizend gulden).

Idem aan roerende goederen en landbouwproducten op circa f. 4000.- (Vierduizend gulden).

Het bleek mij voorts dat behalve de brandbom bovengenoemd, nog ongeveer een 20 tal dergelijke staafbrandbommen in de omgeving in bouw-weiland en bosch waren neergekomen, die na ontbranding geen schade bleken veroorzaakt te hebben.

Na om circa 22 uur te Ommen te zijn terug gekeerd werden de voorgeschreven telefonische meldingen gedaan aan:

a. den Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichscommissars in de provincie Overijssel te Zwolle;

b. den Ortscommandant te Zwolle;

c. de Rijksinspectie Luchtbescherming te 's-Gravenhage.

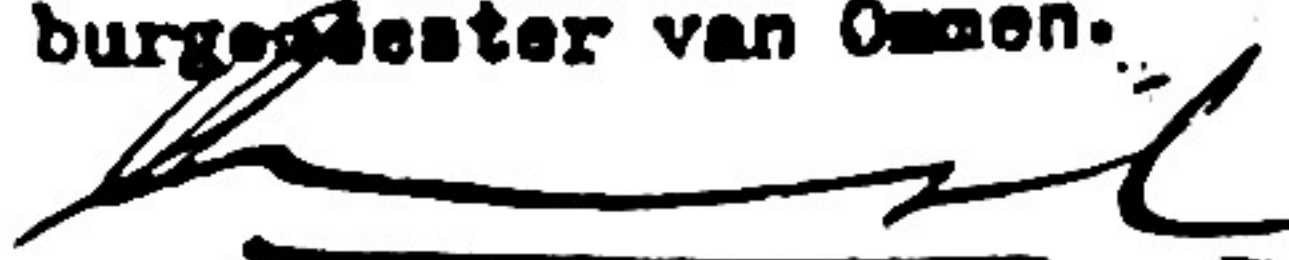
Het benzine verbruik voor dit geval heeft 5 liter bedragen, die van de reserveweringsvoorraad is afgenomen.

Aldus opgemaakt op afgelegden Ambtseed en
geteekend te Ommen den 20 December 1943.

De Commandant van de Luchtbeschermingsdienst

Gezien
de burgemeester van Ommen.

Proces-Verbaal.

Op den dertigsten Januari negentienhonderd vier en veertig werd mij Pieter Postma, Commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen medegedeeld door den Groepscommandant van de Marchousses te Ommen medegedeeld was ingekomen dat een tweetal vliegtuigen in het Zuiden van de gemeente neergestort en wel één in het z.g.n. Schonebroek en één te IJssel.

Ik ben, daarna per auto, in gezelschap van genoemde Groepscommandant Opperwachtaeister H. Letteboer te Ommen, naar Schonebroek gereden.

Daar gekomen bleek ons dat inderdaad in die buurtchap een vliegtuig neergestort, echter buiten het gebied van de Gemeente Ommen, en wel te IJssel.

Bij zijn daarna terug gekeerd en gereden naar de buurtchap wij op een bouwland een opwachst staand Duitsch militair aantreffen bij het lijk van een parachutist die bij onderzoek een Duitsch Officier bleek te zijn.

Op circa 30 Meter vanaf het lijk, was een gat in de grond waaruit een lichte rook opsteeg.

Blijkens omwonenden zou ter plaatse een vliegtuig in den grond zijn.

Ingeval die mededeeling juist is, zoo staat vast dat het vliegtuig heel in het zachte bouwland is ingedrongen, daar er geen ondergrondse lagen.

De Opperwachtaeister H. Letteboer, hierboven genoemd, werd achtergelaten.

Daarna ben ik in gezelschap van den Groepscommandant naar IJssel.

De vereischte telefonische meldingen werden daarna gedaan:

- a. den Ortscommandant te Zwolle;
- b. den Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichs Commissars der Luftwaffe te Zwolle;
- c. de Rijkspolitie Luchtbescherming te 's-Gravenhage.

Het benzine verbruik voor deze gevallen heeft 8 Liter benzin reserveeringsvoorraad is afgenomen.

Aldus opgemaakt
gelezen en geteekend
31 Januari 1944

De Commandant van de
dienst.

Gesien de Burgemeester
van Ommen.

Proces-Verbaal

=====

Op den ~~een~~ en twintigsten Februari negentien honderd vier en veertig om circa 17.30 uur werd mij Pieter Postma, commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen mondeling door den tolgaarder, J. Kelder, van de tol bij de Laarbrug medegedeeld, dat in de rivier de Regge bij de spoorbrug in de spoorlijn Ommen-Zwolle ~~het~~ lijk van een vliegenier lag.

Dit lijk was het eerst door zijn zoontje opgemerkt om ongeveer 17 uur.

Ik heb mij daarop in verbinding gesteld met den groepscommandant van de Marchaussee te Ommen en ben daarna in gezelschap van dezen en Kelder voornoemd per auto naar de aangeduide plaats gereden.

Ik heb daar ~~geconstateerd~~ dat op $\pm$ 2.50 Meter uit den oever op het zeer flauw glooiende Onderwater-talud, het lijk van een in vliegeniersoverall gekleed man lag.

Met vereende krachten hebben wij dit lijk op den oever kunnen trekken en heb ik uit kleding en uitrusting kunnen afleiden dat het een Amerikaansch piloot was geweest.

Blijkens naderhand ontvangen mededeelingen zou de man om circa 15.15 uur uit een zeer laag vliegend toestel zijn gesprongen.

Ik heb het lijk onder bewaking van twee burgers gesteld en ben daarna met den groepscommandant voornoemd naar Ommen terug gereden en werden de vereischte telefonische meldingen gedaan aan:

- a. den Ortscommandant te Zwolle;
- b. den Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichscommissars in de Provincie ^Overijssel;
- c. de Rijksinspectie Luchtbescherming.

Heden morgen hebben enkele Duitsche militairen het lijk ~~neder~~ geïdentificeerd en verlof het kisten en vervoeren naar het lijkenhuisje op de Algemeene Begraafplaats te Ommen, gegeven.

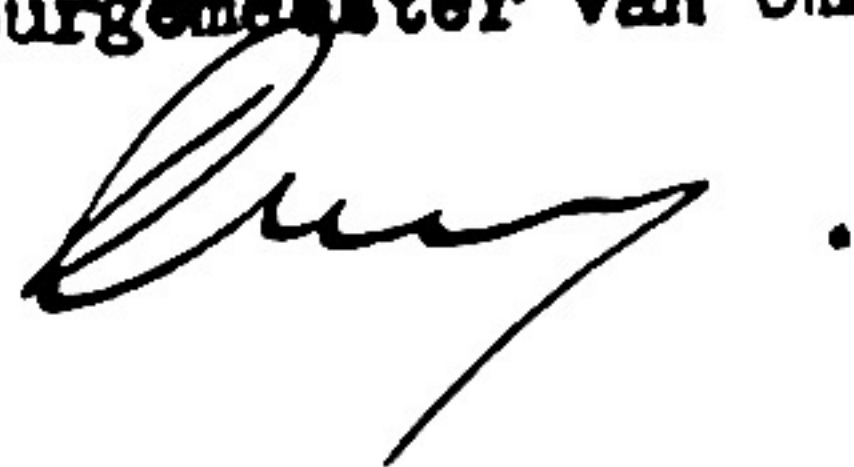
Het benzine-verbruik voor bovenomschreven ritten heeft 5 Liter bedragen (voor een deel moest door weiland worden gereden), die van de reserveeringsvoorraad is afgenomen.

Heden opgemaakt op afgelegden ambtseed
en geteekend te Ommen den 28 Februari 1944
De Commandant v/d Luchtbeschermingsdienst

Gezien

de Burgemeester van Ommen.

Op den achtsten Maart negentienhonderd vier en veertig, om ongeveer 16 uur, tijdens het overtrekken van groote aantallen vliegtuigen van het Oosten naar het Westen, kwamen plotseling een viertal machines snel in de omgeving van de kom naar beneden en werd mitrailleervuur vernomen.

Onmiddellijk heb ik Pieter Postma, commandant van de Luchtbeschermingsdienst, daarop luchtalarm gemaakt.

De machines vlogen in de richting van het station Ned.Spoorwegen te Ommen onder voortdurend schieten.

Even daarna werd mij door het blokhoofd in blok IV, de heer C.Mooijboer, telefonisch medegedeeld, dat op het emplacement der N.S. de machinist en de stoker van een tot vertrek gereedstaanden goederentrein door kogels waren getroffen.

De machinist zou onmiddellijk gedood en de stoker zwaar gewond zijn.

Twee artsen waren reeds op weg naar het terrein.

Na ongeveer 10 minuten heb ik het sein "alles veilig" laten geven en mij naar het station N.S. begeven.

Daar vernam ik van de artsen dat machinist en stoker beide tengevolge schetwonden waren overleden.

Naderhand zijn de beide lijken per ziekenauto naar Zwolle vervoerd. De locomotief was doorzeefd met kogels, terwijl voorts de telegraaf draden tamelijk beschadigd waren. Verdere materiele schade kwam niet voor.

Terwijl ik nog op het emplacement was, nam ik een laag vliegend vliegtuig waar, waaruit achtereenvolgens een achttal parachutisten sprongen.

Het vliegtuig vloog, voortdurend hoogte verliezend, in Noord-Oostelijke richting.

Om circa 17.30 uur werd mij ter kennis gebracht, dat bij den heer v.d. Heide in de buurtschap Varsen een parachutist zou zijn.

In gezelschap van de Opperwachtmeester van Zanten en de Jonge van de Groep Ommen, ben ik per auto naar de aangegeven boerderij gereden, alwaar de bewoners ons mededeelden dat er inderdaad een parachutist was geweest doch dat hij reeds weer vertrokken was.

In de nabijheid is een bosch van circa 80 H.A., waarin de man waarschijnlijk verdwenen was.

Wij zijn daarna naar Ommen terug gekeerd.

Even daarna werd mij telefonisch door den Groepscommandant der Marechaussee medegedeeld, dat er bericht bij hem was ingekomen, dat er een gewonde parachutist in een zomerhuisje aan de Regge zou zijn.

Ik ben daarheen gegaan en heb in genoemd huisje een Amerikaansch piloot te bed aangetroffen.

Een 2 tal artsen hebben hem daarna behandeld voor been-mankement en lichte shock.

Mede gezien de onmogelijkheid om de man per auto hiervandaar te krijgen en het late uur, adviseerden de artsen hem den volgenden dag per ziekenauto naar Zwolle te vervoeren. De Groepscommandant voornoemd, die intusschen ook gearriveerd was, zou zorgen voor bewaking.

Van dien vernam ik, dat er reeds één piloot aangehouden en naar Zwolle vervoerd was.

Daarna ben ik naar Ommen teruggekeerd en van bovenomschreven voorvallen de voorgeschreven telefonische meldingen gedaan aan:

- a. den Ortscommandant te Zwolle;
- b. den Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichscommissars in de provincie Overijssel te Zwolle;
- c. de Rijksinspectie Luchtbescherming te (s-Gravenhage.

Het benzine-verbruik bij bovengenoemde voorvallen heeft 8 Liter bedragen, hetwelk van de reserveeringsvoorraad is afgenomen.

Aldus opgemaakt op afgelegden Ambts-
eed en geteckend te Ommen den 10 Maart 1944.

De Commandant v/d Luchtbeschermings-
dienst.

gezien.

de Burgemeester van Ommen.

1. Op den vijf en twintigsten Februari negentienhonderd vijf en veertig, om ongeveer 10.30 uur zag ik Pieter Postma, commandant van den Luchtbeschermingsdienst te Ommen, vanuit mijn woning te Ommen een viertal vliegtuigen in Oostelijke richting neerdrukken.

Direct daarna was mitrailleurvuur te hooren en heb ik tevens explosies vernomen.

Wegens het ontbreken van telefoon-verbinding in genoemd deel van de Gemeente, kon ik geen nadere gegevens verkrijgen over hetgeen voorgekomen was.

Om circa 1.30 uur werd mij door den Groepscommandant der Marchaussee te Ommen medegedeeld dat, blijkens uitgebracht rapport door een patrouille Marchaussee, de spoorlijn te Junne door bom-traffers geraakt en een woning o.m. zou zijn gemitrailleerd.

2. Voorts deelde genoemde Commandant mij mede dat in de buurtschap Dalsholte een viertal kinderen met het gesin J. Roddenhof, Z.46. aldaar, door het spelen met een projectiel gewond zou zijn.

Om ongeveer 2 uur ben ik in gezelschap van den Groepscommandant voornoemd naar de buurtschap Junne gefietst en aldaar geconstateerd dat de spoorlijn iets ten Oosten van de v.m. halte Junne door twee bomgaten was geraakt. De schade was niet ernstig.

In de omgeving ontdekten wij nog een "blindganger".

Een nabij genoemde v.m. halte Junne staande goederentrein, zonder locomotief, geladen met dennenhout, bleek te zijn gemitrailleerd. De onmiddellijk daarbij staande woning, bewoond door S. Lantinga en gesin, was daarbij tevens door verschillende projectielen getroffen, zonder dat daarbij persoonlijke ongelukken of schade van betekenis werden veroorzaakt.

Te Ommen teruggekeerd vernam ik inzake het voorval onder 2 genoemd, dat van genoemde vier kinderen één n.l. een jongen van 6 jaar was gedood, een jongen van 17 jaar ernstig en twee andere jongens minder ernstig waren gewond.

Laatst genoemde jongens konden, na behandeld te zijn in het ziekenhuis te Hardenberg, weer naar huis terugkeren, doch hun ernstig gewonde broer die o.m. één hand, de vier vingers van de andere hand en een oog moest missen, bleef daar achter.

Het ongeluk kwam bij afwezigheid van de ouders, in de kamer voor, terwijl de kinderen het projectiel probeerden te demonteerden.

De Ortscommandant te Ommen is van vorenstaande gebeurtenissen door mij op de hoogte gebracht.

Telefonisch meldingen aan den Polizei-Officier beim Beauftragten des Reichscommissars in de Provincie Overijssel te Zwolle, alsook de Rijksinspectie Luchtbescherming te den Haag, moesten wegens storingen van de telefoon-leidingen achterwege blijven.

Aldus opgemaakt op afgelegden Afbtseed en geteekend te Ommen, den 27 Februari 1945.

De Commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen,

Gexien,
De Burgemeester van Ommen,

Proces-Verbaal.

Op den vijftienden Maart negentienhonderd vier en veertig, ongeveer 12.30 uur werd mij, Pieter Postma commandant van den Luchtbeschermingsdienst in de Gemeente Ommen, telefonisch door het blokhoofd in blok IX (Hoogenraven), de heer Th.P. Leenhouts, medegedeeld, dat in het Noorden van de Gemeente een vliegtuig brandend neergestort was en dat er parachutisten waren uitgesproongen.

Ik ben daarna in gezelschap van den burgemeester van Ommen, alsmede den Groepscommandant van de Marechaussee te Ommen, per auto naar Balkbrug gereden, alwaar ons bleek dat een vliegtuig was neergestort in de Gemeente Nieuwleusen.

Wij zijn daarop teruggekeerd en passeerden op den terug-weg een automobiel die ten dienste van den Luchtbescherming is gestationeerd in blok VIII (Ommernaal) bestuurd door G. Baas.

De bestuurder deelde ons mede, dat een in genoemd blok neergekomen parachutist door hem naar de Marechausseekazerne te Ommen was vervoerd.

Om ongeveer 14.45 uur werd ik er telefonisch van verwettigd dat ten huize van S. Lantinga te Junne een gewonde parachutist zou zijn.

Ik heb den Gemeentearts G. Pos daarna verzocht zich derwaarts te begeven en ben vervolgens in gezelschap van den Burgemeester en den Groepscommandant voornemens, per auto naar Junne gereden, alwaar wij een op twee plaatsen aan het rechterbeen gewonde Amerikaan hebben aangetroffen.

Na door den arts te zijn verbonden hebben wij hem naar de Marechausseekazerne te Ommen gebracht.

Een intusschen door een boer uit Witharen naar hotel 'de Zon' te Ommen gebrachte parachutist, hebben wij vervolgens daar vandaan gehaald en ook naar de kazerne gebracht.

Om ongeveer 18.15 uur werd mij door den Groepscommandant medegedeeld, dat er in de buurtschap Varsen ten huize van Bolks nog een parachutist was aangekomen, blijkens mededeeling van dezen Bolks.

Ik ben daarna per auto naar genoemde boerderij gereden, in gezelschap van den Groepscommandant, en trof daar een parachutist aan, die wij eveneens naar de kazerne hebben overgebracht.

De vereischte telefonische meldingen van deze voorvallen zijn gedaan aan:

a den Ortscommandant te Zwolle;

b den Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichskommissars in de provincie Overijssel;

c de Rijksinspectie Luchtbescherming te 's-Gravenhage.

Het benzine verbruik ten behoeve van bovengenoemde ritten heeft 15 Liter bedragen, dat van de reservecringsvoorraad is afgenomen.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseid
en geteekend te Ommen den 17 Maart 1944
De Commandant v/d Luchtbeschermingsdienst.

Gezien,
De Burgemeester van Ommen.

Aanvulling.

Op den zestienden Maart negentienhonderd vier en veertig, om ongeveer 21 uur, werd mij door den Groepscommandant bovengenoemd, medegedeeld, dat er ten huize van E. Roberts aan de Hardenbergerweg bij Ommen nog een parachutist zou zijn.

Wij hebben dien persoon, eveneens een Amerikaan, daarop gehaald en naar de Marechausseekazerne te Ommen overgebracht.

Gezien,
De Burgemeester van Ommen.

De Commandant bovengenoemd,

Proces-Verbaal-

Op den negen en twintigsten April negentienhonderd vier en veertig, ongeveer 14.35 uur, tijdens het overtrekken van vliegtuigen die meerendeels onzichtbaar waren, nam ik Pieter Postma, commandant van den Luchtbeschermingsdienst te Ommen, plotse-ling één lager vliegend toestel waar, achtervolgd door een 4 tal jagers.

Onmiddellijk heb ik daarop met beide sirenes luchtalarm laten geven.

Enkele oogenblikken later werd hevig geschutvuur vernomen en zag ik even daarna verschillende parachutisten in de lucht hangen.

De vliegtuigen vlogen in Zuidelijke richting.

Na ongeveer 15 minuten heb ik het sein "alles veilig" laten geven.

1. Om ongeveer 15.30 uur werd mij door den Burgemeester medegedeeld, dat één parachutist door personeel van het kamp "Erica" gevangen was genomen. De Burgemeester had verzocht deze man naar de Marechaussee-kazerne te Ommen over te willen brengen. Aldus geschiedde.

2. Om circa 16.30 uur werd mij door den Burgemeester medegedeeld, dat de boer Drent uit Eerde zich bij hem vervoegd had met de mededeeling dat twee parachutisten in de nabijheid van zijn boerderij neergekomen waren.

Direct daarop ben ik per auto in gezelschap van den Burgemeester en den Groepscommandant van de Marechaussee te Ommen naar de bewuste plaats gereden en heb daar twee parachuten en enkele andere uitrustingsstukken van vliegeniers gevonden.

Eén der beide personen was blijkbaar gewond, daar een met bloed bevlekt hand in de nabijheid lag.

3. Op Zondag 30 April d.a.v. werd mij om ongeveer 9.30 uur door den Burgemeester medegedeeld dat ten huize van Ph.D. Baron van Pallandt te Eerde een 2 tal parachutisten zouden zijn, waarvan één gewond.

De Burgemeester is daarop met den Groepscommandant voornoemd per auto naar dat perceel gegaan en daar beide personen aangetroffen. Zij werden naar de kazerne te Ommen vervoerd. Dit waren stellig de beide piloten waarvan onder 2 sprake is.

Van den Groepscommandant werden intusschen vernomen dat s'nachts nog twee Amerikaansche piloten door personeel van het kamp "Erica" naar de kazerne werden gebracht.

Deze beide mensen waren in de Gemeente den Ham neer gekomen en door den Burgemeester dier Gemeente naar het Kamp "Erica" overgebracht.

De vijf Amerikanen werden in den middag van 30 April j.l. per auto door Duitsche militairen overgenomen en naar Zwolle vervoerd.

Van de voorvallen onder 1 en 2 genoemd heb ik en die onder 3 genoemd, heeft de Burgemeester de voorgeschreven telefonische meldingen gedaan aan:

- a. den Ortscommandant te Zwolle;
- b. den Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichscommissars in de provincie Overijssel te Zwolle;
- c. de Rijksinspectie Luchtbescherming te s'Gravenhage.

Het benzine-verbruik ten behoeve van bovengenoemde autoritten heeft 10 liter bedragen, die van de reserveeringsvoorraad is afgenomen.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseed en
geteekend te Ommen den 2 Mei 1944.

De Commandant v/d Luchtbeschermingsdienst.

Gezien de Burgemeester van Ommen.

PROCES - VERBAAL.

Op den negentienden Mei negentienhonderd vier en veertig om ongeveer 17 uur, werd door den landbouwer J. Willens, wonende te Varsen 0 32, ten gemeentehuze kennis gegeven dat op denzelfden dag om circa 15.30 uur, in een bouwland nabij zijn huis, enkele banden met machinegeweer-patronen neergelaten zou zijn.

Om ongeveer 19 uur ben ik Pieter Postma, commandant van den luchtbeschermingsdienst te Ommen, per auto naar de aangegeven buurtschap gereden en heb daar aangetroffen enkele stukken banden waaraan circa 130 machinegeweer-patronen zaten.

Ik heb een en ander meegenomen naar het Gemeentehuis te Ommen en in de kelder gedeponneerd.

Vervolgens heb ik de vereischte telefonische meldingen van deze vondst gedaan aan:

- a. den Ortscommandant te Zwolle;
- b. den Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichskommissars in de provincie Overijssel te Zwolle;
- c. de Rijksinspectie Luchtbescherming te 's-Gravenhage.

Met den Ortscommandant voornoemd, heb ik afgesproken, dat het gevonden bij gelegenheid zou worden meegegeven met een auto naar het vliegveld "Twenthe" te Enschede.

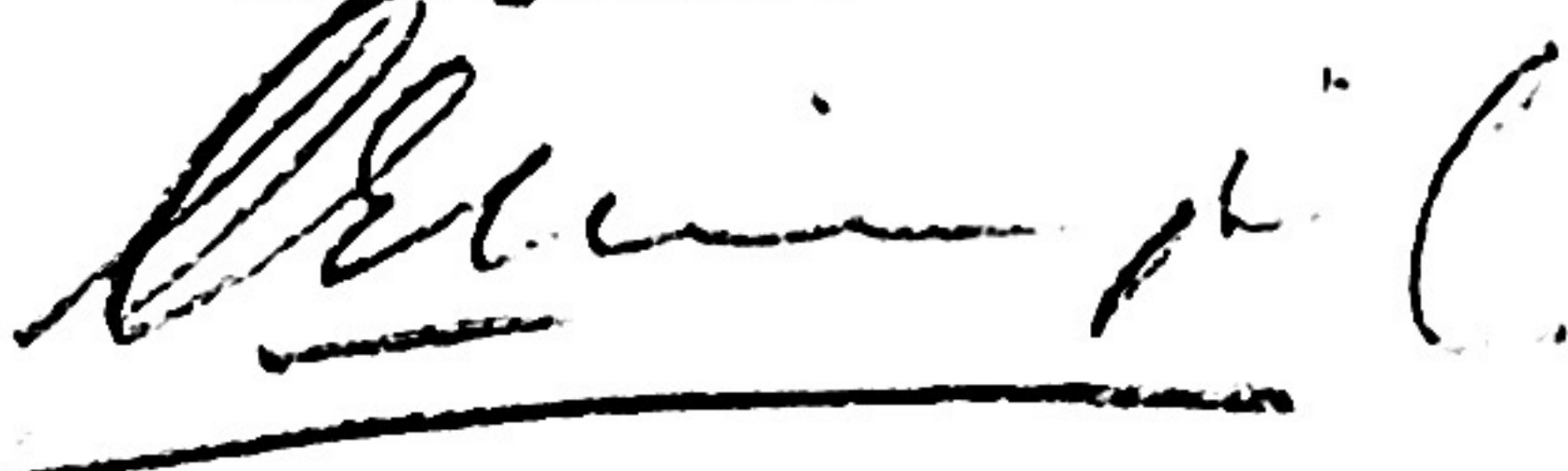
Het verbruik aan benzine voor bovengenoemde rit heeft 5 Liter bedragen die van de reserveeringsvoorraad is afgenomen.

Waarvan dit proces-verbaal is opgemaakt op afgelegden ambtseed en geteekend te Ommen den 20 Mei 1944

De Commandant v/d Luchtbeschermingsdienst
te Ommen.

Gezien
de Burgemeester van Ommen.

Op den dertigsten Mei negentienhonderd vier en veertig om ongeveer 13.30 uur werd mij Cornelis, Edzard, Warmold, Nering Bögel, burgemeester van Ommen telefonisch door den Groepscommandant der Marechaussee te Ommen medegedeeld, dat hem door den Postcommandant te Lemelerveld ter kennis was gebracht dat in het Zuid-Westelijk deel der Gemeente een vliegtuig was neergestort.

Ik ben daarna per auto met genoemde groepscommandant naar genoemd deel der Gemeente gereden en heb in de buurtschap Dalmsholte de resten van een uitgebrande Amerikaansche jager aangetroffen.

Van inzittende(n) heb ik niets kunnen ontdekken.

Omwonenden hebben ook geen parachutist(en) waargenomen.

Het blokhoofd in blok XV, Dalmsholte, stond op wacht bij de resten van het toestel. Deze wacht is daarna overgenomen door een Marechaussee totdat een Duitsche Wacht zou zijn aangekomen.

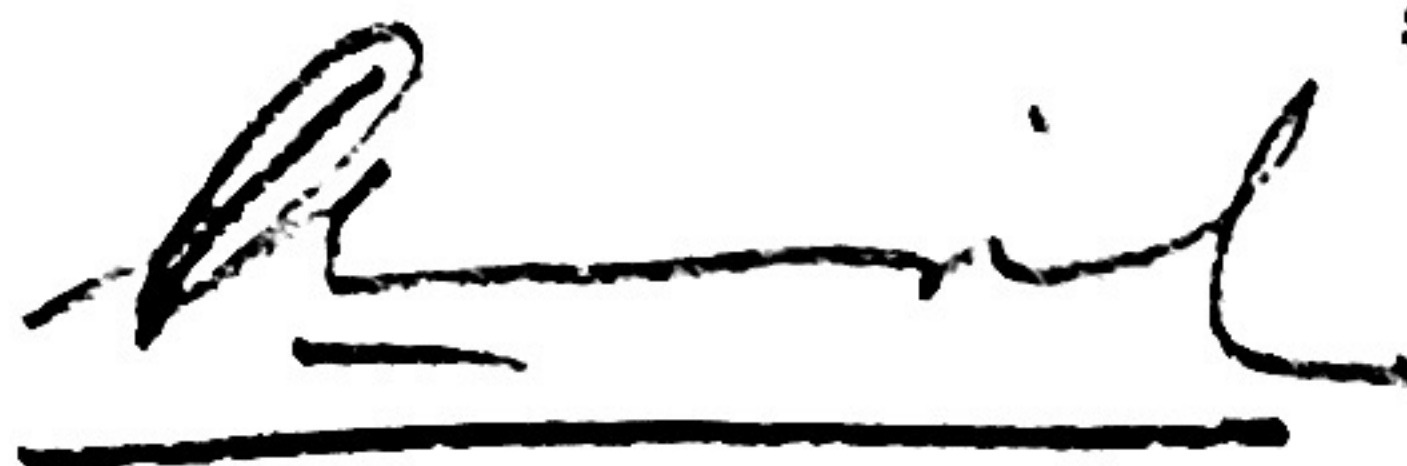
Daarop zijn wij naar Ommen terug gereden en heb ik de voorgeschreven telefonische meldingen gedaan aan:

- a. den Ortscommandant te Zwolle;
- b. den Polizei-Offizier beim ^Dbeauftragten der Reichscommissars in de provincie Overijssel te Zwolle;
- c. de Rijksinspectie Luchtbescherming te 's-Gravenhage.

Het benzine-verbruik ten behoeve van bovengenoemde autorit heeft 10 Liter bedragen, die van de reserveeringsvoorraad is afgenomen.

Heden opgemaakt op afgelegden ambts-
ced en geteekend te Ommen den 31 Mei 1944

de Burgemeester, plaatselijk Luchtbe-
schl.

Proces-Verhaal.

Op den negen en twintigsten Juni negentienhonderd vier en veertig, en ongeveer 11.55 uur, heb ik Pieter Iestma, commandant van den luchtbeschermingsdienst te Ommen, in Oostelijke richting van de kas van Ommen een vliegtuig waargenomen, waaruit achtereenvolgens een aantal parachutisten sprong.

De machine vloog in zuidelijke richting, voortdurend hoogte verliessend.

Om ongeveer 12.20 uur kwamen plotseling drie jagers naar beneden en lesten enkele salvo's ten Westen van de kas van Ommen ongeveer in de richting van de spoorlijn Zwolle-Ommen.

Direct daarop heb ik met de beide sirenes "luchtalarm" laten geven. Na ongeveer 10 minuten heb ik het sein "alles veilig" laten geven.

Om circa 12.30 uur werd mij telefonisch medegedeeld door S. Iantinga te Jume, dat zich te zijnen huise een Amerikaanse parachutist zou bevinden die een enkel gebroken had.

Ik heb daarna met den Gemeente-arts, G. Pon te Ommen overlegd dat hij naar genoemde plaats zou gaan per ziekenauto teneinde de gewonde voorlopig te helpen en hem voor verdere behandeling naar het Kriegslazareet te Zwolle te doen vervoeren.

De groepcommandant van de Marechaussee te Ommen, door mij daaronder verzocht, heeft een wachtkorps der Marechaussee als geleide bij het transport meeggeven.

Om ongeveer 13.00 uur vernam ik dat er een trein op het baanvak Zwolle-Ommen heeshten was. Ik heb daarop bij het station der Ned. Spoorwegen te Ommen naar de juistheid van die mededeling geïnformeerd en bleek mij dat in de nabijheid van de v.w. halte Vilesteren op een stilstaande personeelstrein was geschooten, zonder dat er persoonlijke ongelukken waren voorgekomen.

Om circa 23.10 uur werd mij telefonisch door den groepcommandant van de Marechaussee te Ommen medegedeeld, dat er nog een tweede Amerikaanse piloot was aangehouden en naar de kasernen te Ommen was overgebracht.

Mijne mededeling van een Duitse instantie zou deze man den volgende dag naar Alamo worden overgebracht.

Ik heb bovenschreven voervallen achtereenvolgens telefonisch ter kennis gebracht aan:

- a. den Ortscommandant te Zwolle;
- b. den Politie-Officier beim Hauptquartier des Reichskommissars in de provincie Overijssel
- c. de Rijksinspectie Luchtbescherming te 's-Gravenhage.

Waarvan dit proces-verhaal is opgemaakt op afgelegden afdrukt en getekend te Ommen den 30 Juni 1944.

De commandant v/d Luchtbeschermingsdienst
te Ommen.

Gesien de Burgemeester van Ommen,

Proces-Verbaal.

Op den zes en twintigsten Juli negentienhonderd vier en veertig, werd door mij, Pieter Postma commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen, omstreeks 1.15 uur een geluid van een neerstortend vliegtuig vernomen.

Direct daarna was een vuurgloed in het Westen zichtbaar.

Ik heb daarop telefonisch het blokhoofd in blok XVI, Vilsteren, om nadere inlichtingen verzocht, die mij mededeelde, dat hij aannam dat er een vliegtuig in de onmiddellijke omgeving van Vilsteren was neergestort.

Daarna ben ik in gezelschap van den Burgemeester van Ommen, een opperwachtmeester en een wachtmeester van den groep Ommen, per auto in de richting Vilsteren gereden en trof na eenig zoeken op een zandweg even buiten de Gemeente Ommen, in de Gemeente Dalfsen, een 2-tal Duitsche piloten aan, die blijkens hun mededeelingen met een valscherm uit hun machine waren gesprongen. De derde inzittende ontbrak.

Zij hadden beide bloedende hoofdwonden opgelopen en wilden gaarne zoo spoedig mogelijk naar een arts vervoerd worden.

De intusschen uit Dalfsen gearriveerde commandant van de Luchtbeschermingsdienst, verzocht mij voor dat vervoer te willen zorgen, aangesien de auto waarmee hij was gekomen, onklaar was geraakt.

Ik heb de beide gewonde Duitschers daarna per auto naar Dalfsen vervoerd en bij den arts ten Rae aldaar afgezet.

Naderhand zijn zij per auto van Dalfsen naar Zwolle vervoerd.

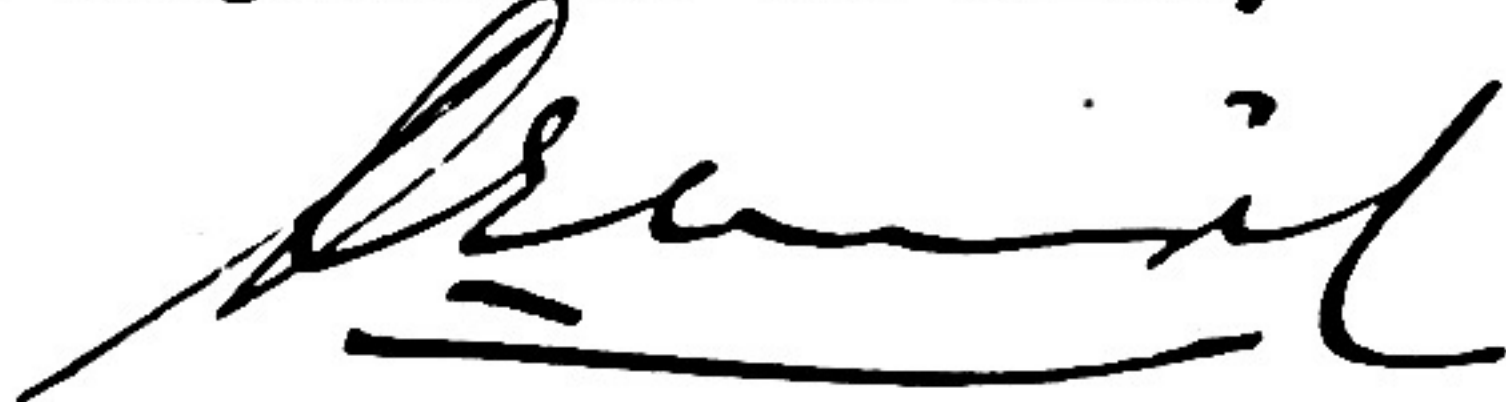
Terug gekomen bij de plaats waar het vliegtuig was neergekomen, werd mij door den Burgemeester medegedeeld, dat de derde inzittende van de machine, verkoold tusschen de resten was aangetroffen.

Daarna ben ik in hetzelfde gezelschap als bovenomschreven weer naar Ommen terug gekeerd.

Telefonische meldingen van bovengenoemde voorvallen zijn door mij niet gedaan, in verband met het feit dat een en ander zich op het terrein van de Gemeente Dalfsen heeft voorgedaan.

Het benzine verbruik heeft 20 Liter bedragen, waarbij als toelichting zij medegedeeld, dat een zeer groote afstand via slechte sandwegen werd afgelegd. Genoemde kwantum is van de reserveeringsvoorraad afgenomen.

Gezien
de Burgemeester van Ommen,

Aldus opgemaakt op afgelegden ambts-
sed en geteekend te Ommen den
27 Juli 1944.

De commandant van de Luchtbescher-
mingsdienst te Ommen,

IIA

PROCES-VERBAAL.

Op den elfden September negentienhonderd vier en veertig, werd door mij, Pieter Postma, commandant van den Luchtbeschermingsdienst te Ommen, omstreeks 14.00 uur mitrailleur-vuur in de lucht gehoord, nagenoeg boven de kom der Gemeente.

Ik heb daarop direct met beide sirenes alarm laten geven.

Even daarna, zag ik ten Westen en ten Oosten van de kom der Gemeente een zwarte rook opstijgen, wat in beide gevallen waarschijnlijk veroorzaakt werd door een neergestort brandend vliegtuig. Vervolgens heb ik een aantal parachutes waargenomen, die allen rondom de kom neerkwamen.

Na ongeveer 15 minuten heb ik met de sirenes het sein "alles veilig" laten geven en ben daarna in gezelschap van den Burgemeester van Ommen en den groepscommandant van de Marechaussee te Ommen per auto naar Wilsteren gereden.

Daar gekomen bleek mij dat het ten Westen van de kom neergestorte vliegtuig buiten de gemeentegrens en wel in de Gemeente Dalfsen lag. Wij zijn daarna terug gereden.

Te Ommen teruggekeerd, vernam ik dat het andere vliegtuig in de buurtschap Earde was neergestort en door de in het kamp "Eriola" gestationeerde Staatspolitie werd bewaakt.

De piloot van het toestel, een Amerikaansche jager, was gedood.

Inzake de parachutisten kan ik opmerken dat hierop direct door het te Ommen gelegerde personeel van de "Org. Todt" jacht werd gemaakt, doch dat het mij niet is gelukt te vernemen hoeveel man werden aangehouden en evenmin waarheen zij vervoerd werden.

Het officieel overschot van de Amerikanen werd na bekomen toestemming van de Duitse Autoriteiten, op 13 September 1944 op de Nieuwe Algemeene Begraafplaats te Ommen ter aarde besteld.

Telefonische meldingen aan de Duitse instanties van bovenstaande op 11 dezer omschreven gebeurtenissen, werden, blijkens mededeeling van den Burgemeester, door de Staatspolitie bovengenoemd gedaan.

Tengevolge de onmogelijkheid om e' Gravenhage telefonisch te bereiken bleef melding aan de Rijksinspectie Luchtbescherming achterwege.

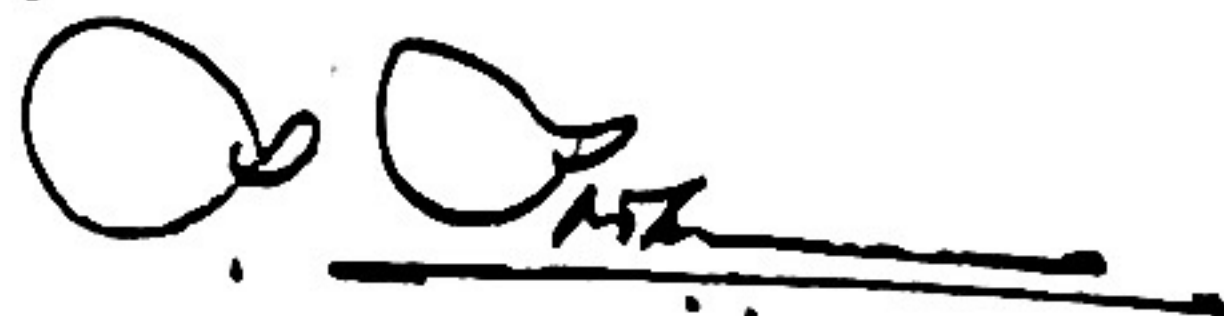
Het benzineverbruik heeft 10 Liter bedragen, welk kwantum van de reserveeringsvoorraad werd afgenomen.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambts-
eed en getoekend te Ommen,
den 14 September 1944.

Gezien:
De Burgemeester
van Ommen,

De Commdt. v.d. Luchtbeschermingsdienst
te Ommen,

De Commandant van de Luchtbescherming

Op den veertienden Januari negentienhonderd vijf en veertig, bevond ik, Pieter Postma, commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen, mij omstreeks 13.30 uur in de Bouwstraat te Ommen.

Op dat moment hoorde ik het geluid van neerduikende vliegtuigen en volgden direct daarop eenige explosies van bommen, die naar ik vermoedde in de omgeving van het station N.S. te Ommen waren gevallen.

De bij het station voornoemd opgestelde luchtafweerbatterijen gaven eenige salvo's en werden daarna nog meer bomexplosies vernomen.

Na enkele minuten ben ik daarna per rijwiel in die richting vertrokken.

Op de Stationsweg gekomen, begon opnieuw een aanval, gedurende welke veel bommen neerkwamen en het afweergeschut ononderbroken vuurde, terwijl ook mitrailleurvuur gehoord werd.

Deze tweede aanval duurde circa 20 minuten.

1. Nadien zag ik zware rookwolken uit de richting van het station N.S. komen en bleek, aan mijn woning gekomen, uit ingekomen telefonische en mondelinge meldingen dat de woning bekend Wolfskullstraat 20 te Ommen door een voltreffer was geraakt en in brand stond.

De terstond door mij gealarmeerde brandweer, moest zich bepalen tot het uitspuiten van de resten van de woning die nog in brand stonden.

De omliggende gebouwen waaronder ook het station voornoemd, hadden zeer veel glas- en ook dakschade opgelopen.

Naderhand bleken op en bij de spoorlijn enkele blindgangers te liggen die dezelfde dag nog door Duitsche deskundigen tot ontploffing werden gebracht.

2. Tijdens de onder 1. genoemde blussching werd mij gerapporteerd dat de z.g. "Nieuwebrug", zijnde een vaste brug in den weg Ommen-Hellendoorn, over de rivier "de Regge" op pl. m. 3Km ten zuiden van Ommen, eveneens door een bom getroffen en onbegaanbaar was.

Mijn plaatsvervanger heeft de toestand daar ter plaatse opgenomen en constateerde daarbij dat een boerderij, een school en onderwijzerswoning, een café met woning en nog eenige andere huizen in de nabijheid meer of minder beschadigd waren.

De glas- en dakschade aan genoemde panden is zeer aanzienlijk.

De eigenaar van bovengenoemd café, W. Eggengoor, werd door een kogel getroffen en vrijwel op slag gedood, terwijl hij voor zijn café op den weg stond.

Eén andere burger werd door glasscherven aan het gezicht gewond.

3. Naderhand is mij gebleken dat ook de spoorlijn Ommen - Mariënborg ongeveer 2 Km. ten oosten van Ommen door bommen was getroffen.

Op de hoogte van den overweg naar het kamp "Erika" was een bomtrechter in de spoorbaan.

In het kamp "Erika" bleken een drietal gevangenen te zijn gedood en een 14 tal gewond, waarschijnlijk tengevolge mitrailleurvuur.

4. Van terszijde vernam ik dat ruim twintig Duitsche militairen, bij de voorvallen 1 t/m 3, meer of minder gewond zijn geworden en dat twee der aanvallende vliegtuigen door het nabij het station Ommen opgestelde afweergeschut zijn geraakt en elders, buiten de gemeente Ommen, zijn neergekomen.

De Ortscommandant te Ommen is van vorenstaande gebeurtenissen op de hoogte, doch bleek het onmogelijk, wegens storingen van de telefoonleidingen, de voorgeschreven meldingen aan den Polzei-Offizier beim Beauftragten te Zwolle, alsook de Rijksinspectie Luchtbescherming te den Haag te verrichten.

1. Op den derden Februari negentienhonderd vijf en veertig om ongeveer drie uur, bevond ik, Pieter Postma, commandant van den Luchtbeschermingsdienst te Ommen, mij in mijn woning aan den Stationsweg te Ommen.

Op gemeld tijdstip hoorde ik plotseling het geluid van hoogte minderend vliegtuigen en direct daarna mitrailleursvuur uit de machines.

Ik heb waargenomen dat er vier vliegtuigen rond cirkelden die beurtelings duikvluchten maakten in de richting van het station N.S. te Ommen en daarop bommen loslieten.

Verschillende explosies en aanhoudend machinegeweervuur volgden elkaar gedurende 10 minuten op, waarna de vliegtuigen vertrokken.

Daarna ben ik naar het station voornemd gefietst en heb aldaar waargenomen dat op de spoorbaan tegenover het stationsgebouw enkele voltreffer waren geplaatst.

Met de leden van de blokploeg IV heb ik vervolgens de omgeving afgezocht en ontdekten wij een viertal blindgangers.

Ik heb van dit feit direct melding gemaakt bij den Ortscommandant te Ommen.

Verschillende woningen vooral aan- en in de nabijheid van de Wolfskuilstraat hadden glas-en dakschade opgelopen. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

In den loop van den avond werd één der blindgangers door een sprengcommando tot ontploffing gebracht.

Den volgenden dag werden nog een 4tal bommen tot explosie gebracht, tengevolge waarvan veel huizen groote schade opliepen.

Op den dag bleken nog verschillende blindgangers van het laatste en waarschijnlijk nog van eerdere bombardementen in en bij de spoorbaan te zitten, die op den 5en Februari gedementoord werden.

In den loop van den avond van 3 Februari 1945 kwamen verschillende explosies voor en nam ik voortdurend lichtfakkefs in alle richtingen waar.

2. Op den vierden Februari negentienhonderd vijf en veertig, om ongeveer 7 uur, werd ter mijner kennis gebracht dat in het evacuatiekamp "Arrien" te Arrien, zijnde een aantal houten barakken met eternietplaten gedekt, een bom was gevallen.

Een onderzoek wees uit dat de kantine en de keukenbarak vrijwel vernield waren en dat voorts enkele woonbarakken meer of minder beschadigd en ontzet werden.

Persoonlijke ongevallen kwamen niet voor. De 66 bewoners van het kamp waren volkomen ongedeerd.

3. Om circa 8 uur op denzelfden dag, werd mij door het blokhoofd in blok XI, Beerzerveld, per telefoon meegedeeld, dat er op 3 Februari 1944 om ongeveer 21 uur, enkele bommen op een vaartuig dat in het Overijsselsche Kanaal te Beerzerveld was gemeerd, waren geworpen, tengevolge waarvan genoemd schip was gezonken.

Aangezien geen menschen in het schip aanwezig waren, kwamen geen persoonlijke ongevallen voor.

Twee boerderijen in de nabijheid van het schip gelegen, hadden glas-en een weinig dakschade opgelopen.

In den avond van 4 Februari 1945 kwamen van 19 tot 22 uur verschillende explosies in de omgeving voor, terwijl regelmatig lichtfakkefs werden waargenomen.

4. Op den vijftien Februari negentienhonderd vijf en veertig, werd mij om circa 7.30 uur telefonisch gemeld door de marechaussee-post te Lemelerveld dat de vorige avond om circa 19 uur enkele bommen in de buurtschap Lemelerveld waren neergeworpen, waarvan één in de onmiddellijke nabijheid van een boerderij die totaal verwoest en in brand geraakt was.

Van de bewoners had men tot het tijdstip van melding nog niets kunnen ontdekken, terwijl het grootste deel van het vee omgekomen was.

Ik ben om ongeveer 8 uur per fiets naar genoemde buurtschap vertrokken en ter plaatse gekomen geconstateerd dat de boerderij bekend E nr. 181 te Lemelerveld, bewoond door H. de Boer en gezin geheel vernield en verbrand was.

De blokploeg in blok XIV Lemelerveld, onder leiding van het blokhoofd, was bezig met het systematisch doorzoeken van de mijn velden waarhi

Op gemiddeld tijdstip hoorde ik plotseling het geluid van vliegtuigen en direct daarna mitrailleurvuur uit de machines. Ik heb waargenomen dat er vier vliegtuigen rond oirkelden die beurtelings duikvluchten maakten in de richting van het station N.S. te Ommen en daarop bommen loslieten.

Verschillende explosies en aanhoudend machinegeweervuur volgden elkaar gedurende 10 minuten op, waarna de vliegtuigen vertrokken.

Daarna ben ik naar het station voornoemd gefietst en heb aldaar waargenomen dat op de spoorbaan tegenover het stationsgebouw enkele voltreffer waren geplaatst.

Met de leden van de blokploeg IV heb ik vervolgens de omgeving afgezocht en ontdekten wij een viertal blindgangers.

Ik heb van dit feit direct melding gemaakt bij den Ortskommandant te Ommen.

Verschillende woningen vooral aan- en in de nabijheid van de Wolfskuilstraat hadden glas-en dakschade opgelopen. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

In den loop van den avond werd één der blindgangers door een sprengcommando tot ontploffing gebracht.

Den volgenden dag werden nog een lital bommen tot explosie gebracht, tengevolge waarvan veel huizen groote schade opliepen.

Op den dag bleken nog verschillende blindgangers van het laatste en waarschijnlijk nog van eerdere bombardementen in en bij de spoorbaan te zitten, die op den 5en Februari gedementseerd werden.

In den loop van den avond van 3 Februari 1945 kwamen verschillende explosies voor en nam ik voortdurend lichtfakkers in alle richtingen waar.

2. Op den vierden Februari negentienhonderd vijf en veertig, om ongeveer 7 uur, werd ter mijner kennis gebracht dat in het evacuatiekamp "Arrien" te Arrien, zijnde een aantal houten barakken met eternietplaten gedekt, een bom was gevallen.

Een onderzoek wees uit dat de kantine en de keukenbarak vrijwel vernield waren en dat voorts enkele woonbarakken meer of minder beschadigd en ontzet werden.

Persoonlijke ongevallen kwamen niet voor. De 66 bewoners van het kamp waren volkomen ongedeerd.

3. Om circa 8 uur op denzelfden dag, werd mij door het blokhoofd in blok XI, Beerzerveld, per telefoon meegedeeld, dat er op 3 Februari 1944 om ongeveer 21 uur, enkele bommen op een vaartuig dat in het Overijsselsche Kanaal te Beerzerveld was gemeerd, waren geworpen, tengevolge waarvan genoemd schip was gezonken.

Aangezien geen menschen in het schip aanwezig waren, kwamen geen persoonlijke ongevallen voor.

Twee boerderijen in de nabijheid van het schip gelegen, hadden glas-en een weinig dakschade opgelopen.

In den avond van 4 Februari 1945 kwamen van 19 tot 22 uur verschillende explosies in de omgeving voor, terwijl regelmatig lichtfakkers werden waargenomen.

4. Op den vijften Februari negentienhonderd vijf en veertig, werd mij om circa 7.30 uur telefonisch gemeld door de marechaussee-post te Lemelerveld dat de vorige avond om circa 19 uur enkele bommen in de buurtschap Lemelerveld waren neergeworpen, waarvan één in de onmiddellijke nabijheid van een boerderij die totaal verwoest en in brand geraakt was.

Van de bewoners had men tot het tijdstip van melding nog niets kunnen ontdekken, terwijl het grootste deel van het vee omgekomen was.

Ik ben om ongeveer 8 uur per fiets naar genoemde buurtschap vertrokken en ter plaatse gekomen geconstateerd dat de boerderij bekend E nr. 181 te Lemelerveld, bewoond door H. de Boer en gezin geheel vernield en verbrand was.

De blokploeg in blok XIV Lemelerveld, onder leiding van het blokhoofd, was bezig met het systematisch doorzoeken van de puin resten, waarbij ten slotte de resten van drie lijken, die niet geïdentificeerd konden worden, werden gevonden.

Uit enkele metalen deelen kon worden afgeleid, dat het de lijken van

[illegible][illegible]

1. De afgevaardigden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tevens leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en de leden van de Provinciale Staten van Noord-Nederlandsch-Gebied, die op 15 April 1915 te Amsterdam vergaderden, hebben de volgende resolutie aangenomen:

10-11-1944

PROCES-VERBAAL.

Op den vijftien Maart negentienhonderd vijf en veertig om ongeveer 10.15 uur vond ik, Pieter Postma Commandant van de Luchtbeschermingsdienst in de gemeente Ommen, al ten Gemeentehuise. Op dat tijdstip heb ik waargenomen dat een viertal vliegtuigen bommen ben geworpen in Westelijke en Oostelijke richting van de kom.

Vrij zware explosies werden daarop vernomen.

Bij een ingesteld onderzoek bleek mij, dat de bommen die ten Oosten werden worpen, blijkbaar gericht waren op den spoorlijn Ommen - Mariënborg. Ze troffen echter geen doel, doch vielen naast de lijn in bouw- en weiland.

Een boerderij en een zomerhuisje liepen eenige glas- en dakschade op. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

De bommen ten Westen van Ommen bleken, bij opname ter plaatse, de spoorbrug over de rivier de Regge in de spoorlijn Ommen - Zwolle te hebben getroffen.

Deze brug bestaat uit een draaibaar en een vast gedeelte, rustend op 2 pijlers de beide landhoofden.

Het vaste gedeelte met een overspanning van circa 15 M., ligt in de rivier, ter de pijler tusschen het draaibare en het vaste deel finaal ontzet en gescheurd is.

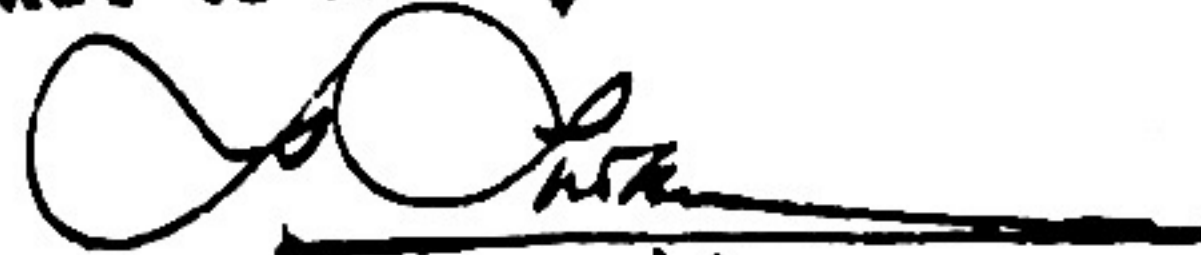
De telefoon- en telegraafdraden zijn zeer defect.

De Ortscommandant te Ommen heb ik mondeling van bovenomschreven voervallen op hoogte gebracht.

Het was mij wegens storingen van de telefoonleidingen niet mogelijk de voorschreven telefonische meldingen te doen aan den Polisiër - Officier beim Beauftragten der Reichskommissars in de Provincie Overijssel te Zwolle, alsmede de Rijksinspectie Luchtbescherming te Utrecht.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtelijk en getekend te Ommen den 6 Maart 1941.

De Commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen,

Gesien de Burgemeester
van Ommen,

Proces-verbaal.

Op den veertienden Maart negentienhonderd vijf en veertig, om circa 14 uur, bevond ik Pieter Postma, commandant van den Luchtbeschermingsdienst te Ommen, mij in de nabijheid van mijn woning aan den Stationsweg te Ommen.

Op dat tijdstip nam ik op eenige K.M. ten Oosten van Ommen een zesttal vliegtuigen waar, die plotseling naar beneden doken en een aantal bommen afwierpen, onder gelijktijdig machinegeweer vuur.

Onmiddellijk ben ik daarna in genoemde richting gefietst en nam ter plaatse waar de weg Ommen-Marienberg de spoorlijn Ommen-Marienberg ontmoet en daarvan parallel verder gaat, eenige bomtrechters waar, die in en naast de wegberm waren geslagen.

In het asfaltbeton-wegdek waren enkele kleinere kuilen ontstaan, waarin bij onderzoek blindgangers lagen.

In de omgeving nam ik nog enkele bomtrechters en ook niet ontplofte bommen waar.

De spoorweg voornoemd had geen schade opgelopen. De telefoon-en telegraafdraden boven de baan waren zeer gehavend.

Een in de directe nabijheid staand woonhuis, had veel glas-en dakschade opgelopen, terwijl ook het muurwerk buiten en binnen zeer had geleden.

De inventaris was ook voor een deel vernield.

De bewoners hadden geen letsel opgelopen, daar zij zich tijdig in het veld hadden begeven.

Nadat gezorgd was voor afzetting van het terrein, ben ik naar Ommen terug gekeerd, en heb den Ortsoommandant te Ommen een en ander gerapporteerd en tevens melding gemaakt van de aanwezigheid van verschillende blindgangers in en aan bovengenoemde weg en spoorweg.

Daarna ben ik weer naar het bewuste punt gegaan waar na ongeveer 1 uur een Ober-feuërwerker uit Dalfsen arriveerde die een 6tal blindgangers demonteerde.

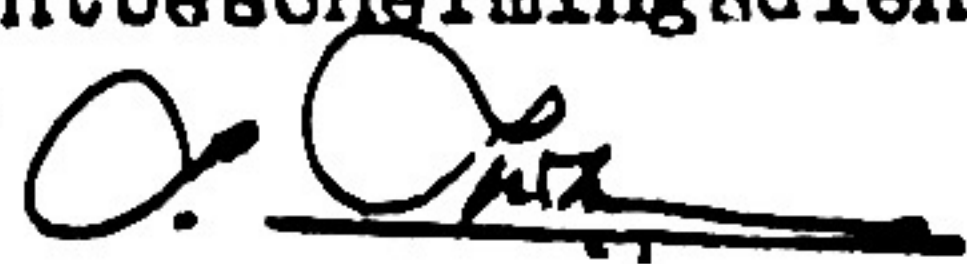
Deze 6 blindgangers zijn op 15 Maart naar het munitielager "Mohr" te Eerde, gemeente Ommen, vervoerd.

Zoals hierboven omschreven werd, heb ik den Orts-commandant te Ommen van ~~omschreven~~ gebeurtenissen op de hoogte gesteld.

De telefonische meldingen aan den Polizei-Offizier beim Beauftragten des Reichscommissars in de Provincie Overijssel te Zwolle, almede de Hoofdininspectie Luchtbescherming te Utrecht en de wvd Gewontelijk Inspecteur van de Luchtbescherming te Hallendoorn moesten achterwege blijven tengevolge de onmogelijkheid om te telefoneren met genoemde plaatsen.

Aldus opgemaakt op afgelegden afscheid en getekend te Ommen, den 16 Maart 1945.

De commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen,

Gezien,

De Burgemeester van Ommen

demonstratie

Proces-verbaal.

Op den vijftienden Maart negentienhonderd vijf en veertig, om circa 15.35 uur, bevond ik Pieter Postma, commandant van den Luchtbeschermingsdienst te Ommen, mij ten gemeentehuize van Ommen.

Op dat tijdstip hoorde ik het geluid van neerduikende vliegtuigen en nam een viertal machines waar, die een duikvlucht naar het station N.S. maakten en waarvan een tweetal bommen losliet, onder gelijktijdig vuren met machinegeweren.

Een aantal zeer hevige explosies volgden daarna. Nadat de machines aftrokken, ben ik naar het station voornoemd gefietst en heb daar een 6tal grotere en kleinere bomtrechters waargenomen.

Een kleine trichter ter wijde van circa 5 M was in de spoorlijn geslagen, terwijl andere naast de lijnen en het emplacement waren ontstaan. De grootste trichter had een middellijn van circa 15 Meter bij een diepte van ± 5 Meter.

Na eenig zoeken ontdekte ik aan het eind van het emplacement een 2tal blindgangers elk van naar schatting 500 KG.

Een paard van een Duitsche eenheid dat op het spoorweg-terrein stond, was door een scherp zwaar gewond en moest worden afgemaakt.

De huizen in de omgeving, alsook het stationsgebouw zelf, hadden weer opnieuw dakschade etc. opgelopen.

Glasschade in de directe omgeving is niet veel voorgekomen, daar eerdere bombardementen vrijwel alle glas reeds vernield hadden.

In wijdere omtrek was echter wel schade aan glas, ramen en deuren toegebracht, alsook beperkte dakschade.

Den Ortscommandant te Ommen heb ik van vorenstaande feiten op de hoogte gebracht en is door dien gezorgd voor een feurwerker uit Dalisen, die nog dezelfde avond de beide blindgangers heeft gedemonteerd.

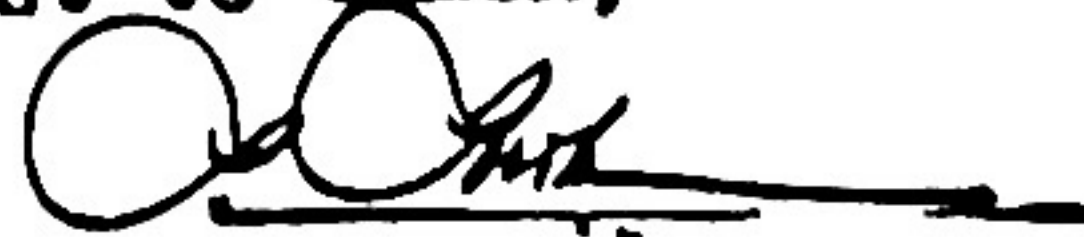
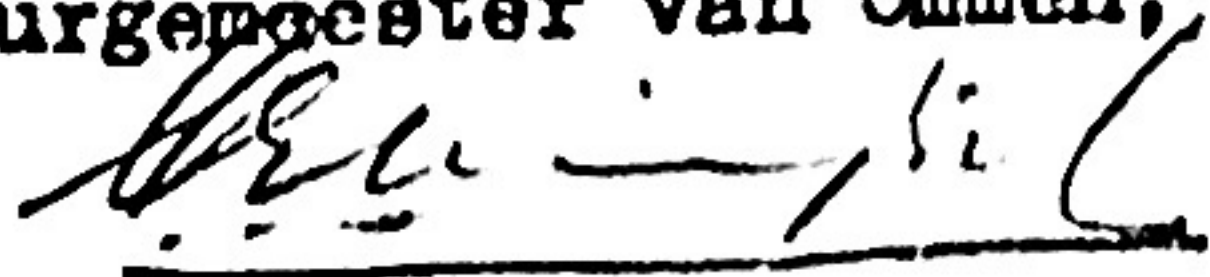
Beide bommen zijn heden naar het munitielager "Mohr" te Kerde, gemeente Ommen, getransporteerd.

De vereischte telefonische meldingen aan den Polizeioffizier beim Beauftragten den Reichscommissars in de provincie Overijssel te Zwolle, alsmede de Hoogdinspectie Luchtbescherming te Utrecht en de wvd Gewestelijk Inspecteur van de Luchtbescherming te Hellendoorn, moesten achterwege blijven tengevolge de onmogelijkheid om te telefoneren met genoemde plaatsen.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseed en geteekend te Ommen, den 16 Maart 1945.

De commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen,

Gezien,
De Burgemeester van Ommen,

bemanningen

PROCES-VERBAAL.

Op den negentienden Maart negentienhonderd vijf en veertig om circa 17.45 uur bevond ik Pieter Postma, commandant van de Luchtbeschermingsdienst in de gemeente Ommen, mij in mijn woning den Stationsweg te Ommen.

Op gemeld tijdstip zag ik in Oostelijke richting een viertal vliegtuigen cirkelen die een aantal bommen afwierpen, waarna verschillende explosies volgden.

Daarna trokken de machines in Zuid-Oostelijke richting. Uit een direct daarna ingesteld onderzoek is gebleken een 7tal bomtrechters in weilanden waren ontstaan, op circa 2 à 3 ten Oosten van Ommen, nabij de spoorweg Ommen-Marienberg.

Een 2tal bommen had genoemde spoorbaan getroffen en over een lengte van circa 60 Meter de rails vernield. Ter plaatse bleek nog 1 blindganger in den grond te zitten.

De telefoon en telegraafdraden waren zeer gehavend. Schade aan gebouwen is niet ontstaan terwijl persoonlijk ongelukken niet voorkwamen.

Ik heb den Ontzooncommandant te Ommen van bovenomschreven voorvallen op de hoogte gesteld.

Wegens de onmogelijkheid om met de richting Zwolle en Hellendoorn te telefoneren moesten telefonische meldingen van een ander aan:

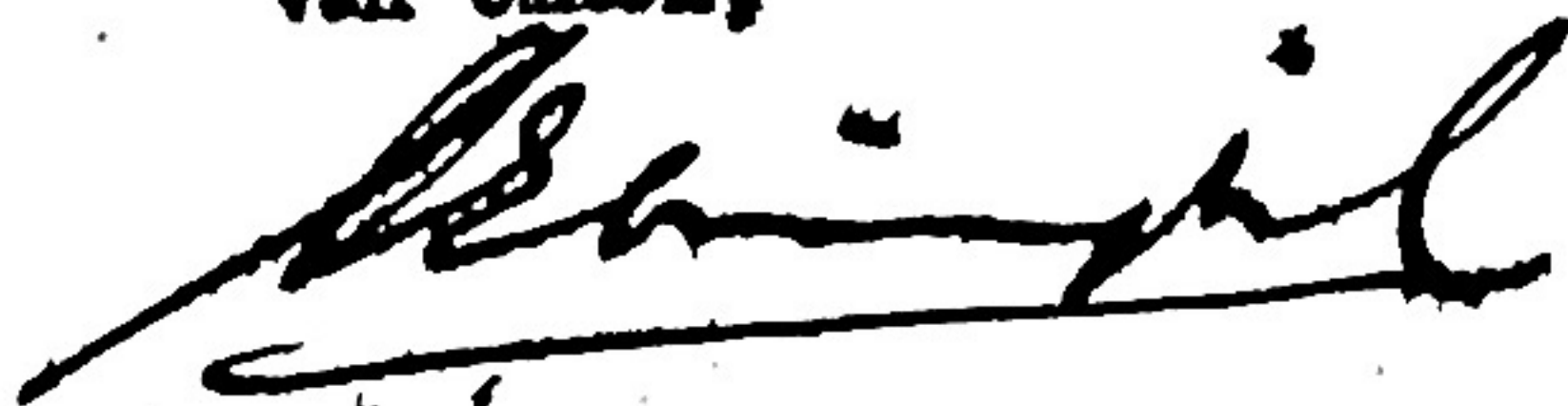
- a. den Polizei-Officier beim Beauftragten des Reichsaerars in de provincie Overijssel te Zwolle,
- b. de Rijkssinspectie Luchtbescherming te Utrecht,
- c. de Inspecteur voor de Luchtbescherming te Hellendoorn achterwege blijven.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseid, en getoekend te Ommen, den 20 Maart 1945.

De commandant van de Luchtbeschermingsdienst te Ommen,

Gezien, de Burgemeester
van Ommen,

bemanningen

PROCES-VERBAAL.

1. Op den zes en twintigsten Maart negentienhonderd vijf en veertig, om circa 7.30 uur, hoorde ik, Pieter Postma, commandant van de Luchtbeschermingsdienst in de gemeente Ommen, verschillende explosies in zuidelijke richting, nadat eventevoren een 4tal jachtvliegtuigen in die richting vliegende, Ommen gepasseerd waren.

Den volgenden dag vernam ik dat een 8tal bommen waren geworpen in de richting van drie schepen die gemeerd lagen in het Almeloosche kanaal te Lemelerveld, nabij de grens van de gemeenten Ommen en Hellendoorn.

Een der schepen was door een voltreffer geraakt en zonk direct. De andere schepen hadden lichte averij opgelopen wegens het beschieten met machinegeweren, terwijl een tweetal in de nabijheid staande woningen eveneens eenige schade aan ruiten en daken hadden gekregen.

Persoonlijke ongevallen kwamen niet voor, hetgeen vooral aan het onbewoond zijn der schepen te danken is geweest.

2. Op denzelfden dag om ongeveer 17 uur werden een 3tal schepen liggende in hetzelfde kanaal, nabij de ophaalbrug bij het zgn. Heidepark, eveneens met bommen en machinegeweervuur uit de lucht aangevallen. Het getal der aanvallende vliegtuigen, alsmede de hoeveelheid afgeworpen bommen kon niet worden vastgesteld.

De bommen hebben die schepen echter niet getroffen en werd lichte schade aan de vaartuigen toegebracht.

Een 5tal in de nabijheid staande huizen, alsook een school liepen meer of mindere schade aan ramen en daken op. Persoonlijke ongelukken kwamen mede in verband met het feit dat de schepen onbewoond waren, niet voor.

De electriciteits-hoogspanningskabel, liggende in de berm van de naast het kanaal loopende weg Ommen-Raalte, werd getroffen en geraakte onklaar.

Deze schade werd op 27 Maart 1945 door het personeel van het G.E.B. te Ommen hersteld.

Een blindganger die nederhand ontdekt werd in genoemde weg, is door een feuerwerker van de Duitsche Weermacht onschadelijk gemaakt en zal naar Dalfsen vervoerd worden.

Den Ortscommandant te Ommen is op 27 Maart 1945 door mij met de hierboven omschreven feiten op de hoogte gesteld.

Telefonische melding aan de daarvoor aangewezen instanties heb ik achterwege moeten laten, aangezien dergelijke verbinding met richting Zwolle en Hellendoorn niet tot stand kon worden gebracht.

Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseed en geteekend te Ommen, den 28 Maart 1945.

De commandant van de Luchtbeschermingsdienst Ommen,

Gezien,
De Burgemeester
van Ommen,

bemanningen

Procesverbaal.

Op den dertigsten Maart negentienhonderd vijf en veertig om circa 7 uur, bevond ik, Pieter Postma, commandant van de Luchtbeschermingsdienst in de gemeente Ommen, mij in mijn woning aan den Stationsweg te Ommen.

Op dat tijdstip heb ik waargenomen dat een 3tal jacht-vliegtuigen herhaaldelijk zijn gedoken ten Westen van Ommen, ter hoogte van den weg Ommen-Zwolle, onder gelijktijdig vuren met de boordwapens.

Ik meen dat elk der machines acht keer een salvo heeft gegeven.

Nadat de toestellen waren vertrokken, ben ik naar de aangeduide plaats gegaan en heb geconstateerd dat ongeveer 600 Meter vanaf Ommen een luxe auto brandend op den weg Ommen-Zwolle stond. De aanhangwagen achter deze auto was nog intact.

Het bleek mij voorts dat in een boerenwoning in de nabijheid een tweetal gewonden waren binnengebracht.

Dit waren twee Duitsche militairen, die tijdens de aanvallen uit de auto gevlucht en in een droge sloot naast de weg een schuilplaats hadden gezocht.

De direct ontboden artsen uit Ommen, constateerden dat de een persoon zwaar gewond was. Hij had o.m. kogels in de rug, terwijl voorts een zwaaij onderarmen afgeschoten bleek te zijn.

De verwonden, van de andere waren van minder ernstige aard.

De genoemde artsen verleenden de eerste hulp, waarna de gewonden naar een lazaret zijn vervoerd.

Den Ortscommandant te Ommen heb ik ter plaatse ontmoet en is deze derhalve met het gebeurde op de hoogte.

Telefonische melding aan de daarvoor aangewezen Duitsche- en Nederlandsche instanties, heb ik achterwege moeten laten wegens storing van het telefoon-verkeer met richting Zwolle en Hellendoorn.

De Burgemeester Aldus opgemaakt op afgelegden ambtseed en getekent te Ommen,
den 31 Maart 1945. De commandant van den Luchtbeschermingsdienst
te Ommen,

